

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 7.12.2011
KOM(2011) 840 v konečnom znení
2011/0406 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce

{SEK(2011) 1469 v konečnom znení}
{SEK(2011) 1470 v konečnom znení}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Hlavným problémom v rozvojových krajinách naďalej zostáva množstvo ľudí žijúcich v chudobe. Napriek tomu, že sa dosiahol významný pokrok, väčšina rozvojových krajín nedokáže plniť rozvojové ciele milénia a nastúpiť cestu udržateľného rozvoja vo všetkých oblastiach, hospodárskej, sociálnej aj environmentálnej, vrátane zmiernenia účinkov zmeny klímy a prispôsobenia zmene klímy.

Situáciu ešte zhoršujú veľké celosvetové problémy a práve rozvojové krajiny ťažko zasiahla súčasná kríza, čo má okrem iného za následok spoločenskú a hospodársku nestabilitu, rastúcu migráciu, potravinovú neistotu a väčšiu zraniteľnosť voči externým otrasom. Environmentálne a prírodné zdroje, ktoré sú životne dôležité pre udržateľný sociálno-hospodársky rast, sú čoraz viac zmenou klímy a rýchlym rastom populácie ohrozené. To môže spôsobiť zhoršenie už tak zlej situácie v mnohých rozvojových krajinách a riziká, ktoré majú za následok ničenie dosiahnutých výsledkov.

EÚ je naďalej zaviazaná pomáhať rozvojovým krajinám pri znižovaní a postupnom odstraňovaní chudoby. Na dosiahnutie tohto cieľa sa zaviedlo nariadenie o nástroji rozvojovej spolupráce na obdobie rokov 2007 až 2013, ktorého hlavným a všeobecným cieľom je odstránenie chudoby v partnerských krajinách a regiónoch. Obsahuje tri kategórie programov: i) dvojstranné a regionálne geografické programy týkajúce sa spolupráce s Áziou, Latinskou Amerikou, strednou Áziou, Stredným východom a Južnou Afrikou, ii) tematické programy týkajúce sa týchto otázok: investícií do ľudských zdrojov, životného prostredia a udržateľného hospodárenia s prírodnými zdrojmi, a to aj v súvislosti s energetikou, neštátnych subjektov a miestnych orgánov, potravinovej bezpečnosti, migrácie a azylu a iii) sprievodných opatrení pre krajiny produkujúce cukor.

Súčasný program rozvojovej spolupráce sa ukončí 31. decembra 2013. Jeho celková pridaná hodnota a význam pri dosahovaní rozvojových cieľov milénia sa preukázali v niekoľkých preskúmaniach, pri ktorých však boli odhalené aj určité nedostatky. Nové problémy a priority stanovené v stratégii Európa 2020, ako aj najnovšia rozvojová politika EÚ, primäli Komisiu, aby vypracovala návrh na preskúmanie a úpravu nariadenia o nástroji rozvojovej spolupráce v súlade s oznámením Rozpočet stratégie Európa 2020 z 29. júna 2011 a s oznámením Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ: program zmeny z 13. októbra 2011.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Verejná konzultácia

Komisia v období od 26. novembra 2010 do 31. januára 2011 uskutočnila verejnú konzultáciu týkajúcu sa budúceho financovania vonkajších opatrení EÚ. Tento proces sa realizoval na základe internetového dotazníka a priloženého dokumentu s názvom Ako financovať vonkajšie opatrenia EÚ po roku 2013? Vo všeobecnosti sa v odpovediach neuvádzala potreba podstatných zmien súčasnej štruktúry existujúcich nástrojov. Odhalilo sa však niekoľko problémov, ktoré sa zohľadnili pri príprave nového nariadenia o nástroji rozvojovej spolupráce:

- Väčšina respondentov (okolo 70 %) uviedla, že finančný zásah EÚ predstavuje významnú pridanú hodnotu. Respondenti uviedli, že EÚ má primerane využívať porovnateľnú výhodu, ktorá vyplýva z jej postavenia v celosvetovom meradle, rozsiahlej odbornosti, nadnárodnej podstaty a úlohy sprostredkovateľa koordinácie.
- Takmer všetci respondenti (92 %) podporili diferencovanejší prístup na základe konkrétnej situácie krajiny prijímajúcej pomoc s cieľom zvýšiť účinok finančných nástrojov EÚ. V súlade s tým sa posilnila diferenciácia krajín prijímajúcich pomoc.
- Respondenti tiež do veľkej miery podporili podmienenie poskytovania pomoci skúmaním, ako krajina prijímajúca pomoc dodržiava ľudské práva, práva menšín, uplatňuje dobrú správu vecí verejných a podporuje rozmanitosť kultúrnych prejavov (78 %), ako aj skúmaním kvality jej politik a jej schopnosti a ochoty implementovať náležité politiky (63 %). V navrhovanom nariadení sa uznáva dôležitosť plánov vnútroštátneho rozvoja, ako aj spoločne pripravených stratégií EÚ, na vytvorenie základu spolupráce. Tiež sa v ňom zdôrazňujú základné hodnoty a zásady EÚ, a tým sa posilňuje podmienenosť a vzájomná zodpovednosť.
- Veľká väčšina respondentov podporuje väčšiu pružnosť implementácie, a to najmä pri riešení medziregionálnych problémov, ktoré spomaľujú „geografické obmedzenia“ jednotlivých nástrojov (ERF obmedzený na krajiny AKT, nástroj rozvojovej spolupráce na Latinskú Ameriku, Áziu, strednú Áziu, Stredný východ a Južnú Afriku, nástroj európskej susedskej politiky a partnerstva na susedné krajiny). V navrhovanom nariadení sa umožňujú vykonávacie činnosti medziregionálneho významu a s cieľom zlepšiť pružnosť a zjednodušiť implementáciu sú tematické okruhy členené do rôznych skupín.
- Väčšina respondentov súhlasila s tým, že spoločným vytváraním programov a ich spolufinancovaním s členskými štátmi (a prípadne aj s krajinami prijímajúcimi pomoc) sa môže zvýšiť účinok a súdržnosť vonkajších opatrení EÚ, zjednodušiť poskytovanie pomoci a znížiť celkové transakčné náklady. V navrhovanom nariadení sa to primerane zohľadňuje.

Získavanie a využívanie odbornosti

Komisia uskutočnila vnútorné preskúmanie rôznych správ (hodnotenia, audity, štúdie, strednodobé preskúmania). Pri preskúmaní sa sústredila na fungujúce a nefungujúce opatrenia a pri príprave finančných nástrojov sa z nich poučila.

Z preskúmania vyplynulo, že súčasný nástroj rozvojovej spolupráce prispieva k plneniu rozvojových cieľov milénia v rozvojových krajinách. Spôsoby implementácie nástroja rozvojovej spolupráce, akými sú rozpočtová podpora a celosektorový prístup, umožnili hlbšiu spoluprácu s partnerskými krajinami a účinnejšie rozdelenie práce pomocou spolufinancovania medzi darcami.

Pri preskúmaní sa však určilo niekoľko nedostatkov.

- Rôzne vnútorné politiky EÚ sa čoraz viac stávajú súčasťou vonkajších opatrení EÚ. V súlade so Stratégiou Európa 2020 a Lisabonskou zmluvou bolo potrebné vzájomné posilnenie vnútorných a vonkajších opatrení. Existujúca architektúra však Komisii

neumožňovala účinne a dostatočne zasahovať. Táto situácia sa významne zlepši zoskupením rôznych tematických okruhov do jednej kapitoly.

- V niektorých prípadoch neboli tematické programy dostatočne flexibilné na to, aby dokázali reagovať na celosvetové krízy (napr. kríza cien potravín, vtáčia chrípka) alebo na medzinárodné záväzky prijaté na najvyššej politickej úrovni (napr. biodiverzita a zmena klímy). Pri využívaní tematických programov bola preto potrebná väčšia pružnosť, ktorá sa dá dosiahnuť zoskupením rôznych tematických programov. Tieto programy tiež umožňujú súdržnejšie a komplexnejšie dlhodobé zapojenie do riešenia otázok v oblasti celosvetových verejných statkov a problémov a reakcie na rôzne otrasy ovplyvňujúce najchudobnejšie vrstvy obyvateľstva.
- Súčasné nariadenie o nástroji rozvojovej spolupráce sa týka množstva rozvojových krajín, od tých najmenej rozvinutých až po krajiny s vyššími strednými príjmami. Čoraz intenzívnejšie hospodárske a sociálne rozdiely medzi partnerskými krajinami a príprava nových cieľov znamenajú, že je potrebná lepšia diferenciácia. V novom navrhovanom nariadení sa poskytujú ďalšie usmernenia o diferenciácii, aby EÚ mohla zamerať grantovú pomoc tam, kde je to najviac potrebné a kde bude mať najväčší účinok. Na dokončenie prípravy kombinácie politík Komisia navrhuje vytvorenie nového nástroja (nástroja partnerstva), ktorý sa bude týkať cieľov presahujúcich čisto rozvojovú pomoc.
- Vzhľadom na súčasnú architektúru nástrojov vonkajšej pomoci sa podpora medziregionálnych iniciatív ukázala ako zložitá. Týka sa to najmä implementácie spoločnej stratégie EÚ a Afriky. V novom nariadení o nástroji rozvojovej spolupráce sa poskytuje lepší právny základ na implementáciu tejto spoločnej stratégie EÚ a Afriky.
- V súčasnom nariadení o nástroji rozvojovej spolupráce sú ustanovenia o nestabilných štátoch a krajinách v pokrízovej situácii nedostatočné: podceňuje sa v nich potreba podpory politických procesov, ktorými sa posilní právny štát a riadenie. Riešenie problémov prechodu vyžaduje reakcie na úrovni krajiny, ktorými sa riešia konkrétne potreby a ktoré súvisia so spoločnou stratégiou (holistický prístup). V novom nariadení sa tieto úlohy lepšie zohľadňujú a rieši sa prísnosť rozhodovania pri prideľovaní finančných zdrojov, príprave a implementácii programov.
- Súčasný nástroj rozvojovej spolupráce obsahuje orientačné objemy finančných prostriedkov na región bez nepridelených prostriedkov. Tým sa obmedzuje rozsah uvoľňovania prostriedkov na riešenie nepredvídaných potrieb (napr. nových politických priorít, prírodných alebo človekom spôsobených katastrof atď.). V novom nariadení sa navrhuje ponechanie určitého objemu nepridelených finančných prostriedkov, ktoré sa použijú na nepredvídané udalosti.
- Súčasný proces prípravy a implementácie programov v rámci nástroja rozvojovej spolupráce sa posúdil ako príliš zložitý. Neumožňuje sa v ňom zosúladiť programovacieho cyklu EÚ s cyklom partnerov, neľahčuje sa ním spoločná príprava programov s členskými štátmi a neumožňuje sa v ňom rýchla úprava v prípade potreby. Všetky tieto nedostatky sa v novom nariadení o nástroji rozvojovej spolupráce priamo riešia.

Posúdenie vplyvu

Komisia uskutočnila posúdenie vplyvu, pri ktorom sa zvažovali tri základné politické alternatívy: zachovanie nariadenia o nástroji rozvojovej spolupráce bez zmien a doplnení (možnosť 1) a dve alternatívy zmeny a doplnenia nástroja rozvojovej spolupráce pre každý problém určený v súčasnom nástroji rozvojovej spolupráce (možnosti 2A a 2B).

Možnosť 1 sa neprijala, pretože tým by sa určené problémy nevyriešili. Možnosti 2A a 2B riešia určené problémy v rôznom rozsahu, pričom každá z nich predstavuje vlastné politické a ďalšie dôsledky. Pri posúdení vplyvu sa dospelo k záveru, že lepšou je možnosť 2B, keďže:

- zosúladzuje ciele nástroja rozvojovej spolupráce s najnovšími trendmi rozvojovej politiky EÚ,
- využíva jednoznačnú diferenciáciu medzi partnerskými krajinami,
- s pomocou EÚ presadzuje dobré riadenie vecí verejných, demokraciu, ľudské práva a právny štát,
- uľahčuje implementáciu spoločnej stratégie EÚ a Afriky,
- presadzuje tematické programy s cieľom dosiahnuť potrebnú pružnosť,
- zabezpečuje pružné mechanizmy umožňujúce účinnejšie reakcie EÚ na rýchlo sa vyvíjajúcu situáciu v krízových, pokrízových a nestabilných štátoch,
- umožňuje pružné pridelovanie finančných prostriedkov,
- zlepšuje účinnosť pomoci EÚ zjednodušovaním a spružňovaním postupov prípravy a implementácie programov, čím sa umožňuje spoločná príprava programov a zosúladovanie pomoci EÚ s programovacími cyklami partnerských krajín.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Piata časť hlavy III kapitoly I Zmluvy o fungovaní Európskej únie predstavuje právny rámec spolupráce s partnerskými krajinami a regiónmi. Navrhované nariadenie o nástroji rozvojovej spolupráce vychádza najmä z článku 209 ods. 1 Zmluvy a Komisia ho predstavuje v súlade s postupom stanoveným v článku 294. Spoločné vyhlásenie Rady a zástupcov vlád členských štátov na zasadnutí Rady, Európskeho parlamentu a Komisie týkajúce sa rozvojovej politiky Európskej únie: s názvom Európsky konsenzus z 20. decembra 2005, oznámenie z 13. októbra 2011 s názvom Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ – program zmeny, ako aj všetky budúce oznámenia, v ktorých sa stanovujú základné orientácie a zásady rozvojovej politiky Únie, a všetky následné závery alebo úpravy týchto dokumentov poskytujú všeobecný rámec, orientácie a zameranie na implementáciu tohto nariadenia.

EÚ zastáva pri poskytovaní časti vonkajšej pomoci EÚ v mene členských štátov jedinečnú neustrannú pozíciu, čím sa zvyšuje jej dôveryhodnosť v krajinách, v ktorých pôsobí. Mnohé členské štáty nemajú kapacity na vyvíjanie globálnych vonkajších nástrojov alebo nie sú ochotné to robiť. Zásah na úrovni EÚ preto predstavuje najlepší spôsob presadzovania všeobecných záujmov a hodnôt EÚ na celom svete a zabezpečenia jej celosvetovej prítomnosti. 27 členských štátov konajúcich v súlade so spoločnými politikami a stratégiami predstavuje kritickú masu, ktorá EÚ umožňuje reagovať na celosvetové problémy, najmä v súvislosti s dosahovaním rozvojových cieľov milénia. Keďže ciele navrhovaného opatrenia

nemôžu uspokojivo dosiahnuť členské štáty samotné a môžu sa preto z dôvodu rozsahu a účinkov lepšie dosiahnuť na úrovni EÚ, EÚ môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy.

V navrhovanom novom nariadení sa tiež posilňujú kapacity koordinácie a uľahčuje spoločná príprava programov s členskými štátmi, čím sa zabezpečuje účinné rozdelenie práce a efektívne poskytovanie pomoci. Rozvojová politika EÚ a politiky členských štátov v tejto oblasti sa musia vzájomne dopĺňať a posilňovať. S týmto cieľom by sa mala pomoc EÚ sústreďovať na oblasti, v ktorých môže vzhľadom na svoju schopnosť konať na celosvetovej úrovni a reagovať na celosvetové problémy, dosiahnuť najväčší vplyv. V súlade so zásadou proporcionality uvedenou v článku 5 Zmluvy neprekračuje nové navrhované nariadenie rámec nevyhnutný na dosiahnutie svojich cieľov.

Navrhované nové nariadenie bude zohľadňovať vonkajšiu dimenziu sektorových politických priorít EÚ, zaistí koordináciu a posilnenie synergii v súlade s cieľmi stanovenými v tomto nariadení a v súlade s uvedeným právnym a politickým rámcom.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia navrhuje prideliť na obdobie rokov 2014 až 2020 na vonkajšie nástroje sumu 96 miliárd EUR¹. Pre nástroj rozvojovej spolupráce sa navrhujú prostriedky vo výške 23 294,7 milióna EUR. Orientačné rozpočtové záväzky pre nástroj rozvojovej spolupráce sa uvádzajú v tabuľke nižšie. Orientačné rozdelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé programy nástroja rozvojovej spolupráce sa uvádza v prílohe VII nariadenia. Podľa plánu sa minimálne 50 % prostriedkov programu celosvetových verejných statkov a problémov vynaloží na ciele súvisiace so zmenou klímy a životným prostredím² a minimálne 20 % na ciele súvisiace so sociálnym začlenením a ľudským rozvojom. Vo všeobecnosti sa v súlade s oznámením Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ: program zmeny predpokladá ďalšie poskytovanie podpory v oblasti sociálneho začleňovania a ľudského rozvoja, a to vo výške minimálne 20 % rozvojovej pomoci Únie. Toto nariadenie sa nakoniec zameriava na vyčlenenie minimálne 20 % rozpočtu Únie na vytváranie nízkouhlíkových spoločností odolných voči klíme, ako sa uvádza v oznámení Rozpočet stratégie Európa 2020.

S cieľom zabezpečiť predvídateľnosť sa finančné prostriedky na činnosti vyššieho vzdelávania v tretích krajinách v rámci programu „Erasmus pre všetkých“ v súlade s cieľmi EÚ pre vonkajšiu činnosť poskytujú v dvoch viacročných pridelených objemoch, ktoré budú použité len na prvé štyri roky a prípadne na ďalšie 3 roky. Tieto prostriedky budú zohľadnené pri viacročnom orientačnom plánovaní nástroja rozvojovej spolupráce v súlade s uvedenými potrebami a prioritami príslušných krajín, Tieto prostriedky môžu byť prehodnotené v prípade zásadných nepredvídaných okolností alebo významných politických zmien v súlade s cieľmi

¹ ERF, globálny fond pre klímu a biodiverzitu a rezerva na núdzovú pomoc sú dodatočné prostriedky a naďalej zostávajú mimo rozpočtu EÚ.

² Aktivity v súvislosti s udržateľnou energiou budú jednou s kľúčových oblastí pre výdavky na zmenu klímy. Podobne s ohľadom na kľúčovú úlohu dobre fungujúcich ekosystémových služieb pre produkciu potravín, biodiverzitu, najmä pokiaľ prispievajú k odolnosti voči zmenám klímy, budú jednou z kľúčových oblastí v rámci potravinovej bezpečnosti a udržateľného poľnohospodárstva.

EÚ pre vonkajšiu činnosť. Ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady „Erasmus pre všetkých“ č. [--]³ sa budú vzťahovať na využitie týchto prostriedkov.

Nástroj rozvojovej spolupráce*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014 – 2020
	2 716,7	2 903,1	3 100,3	3 308,7	3 525,3	3 751,7	3 989	23 294,7

* V súčasných cenách v mil. EUR.

5. HLAVNÉ PRVKY

Zjednodušenie

Prioritou Komisie v tomto novom nariadení, ako aj v ďalších programoch v kontexte viacročného finančného rámca, je zjednodušenie regulačného prostredia a uľahčenie prístupu partnerských krajín a regiónov, organizácií občianskej spoločnosti, MSP atď. k pomoci Únie v rozsahu, v ktorom sa prispieva k plneniu cieľov nariadenia.

Vonkajšie nástroje sa zjednodušia jasnejším vymedzením a odstránením prekrývania, aby sa dali jednotlivo určiť s jasne definovanými politickými cieľmi.

Zjednodušenie a zníženie transakčných nákladov partnerských krajín a regiónov bude dosiahnuté aj prostredníctvom pružných programovacích postupov umožňujúcich uplatňovanie zásad účinnosti pomoci. Únia môže napríklad zosúladiť vnútroštátne plány rozvoja partnerských krajín, čím prestane byť potrebné, aby partnerské krajiny rokovali o tom, či Komisia prijme strategickú dokumentáciu týkajúcu sa EÚ, a umožní sa podrobnejšia analýza, ktorá sa môže začleniť do dokumentácie k viacročnému programu. Podobne sa môže prostredníctvom spoločnej prípravy programov s členskými štátmi posilniť koordinácia darcov a rozdelenie práce.

Vykonávacie pravidlá sa nachádzajú v nariadení (EÚ) Európskeho parlamentu a Rady č. [--] z [--], ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá a postupy implementácie nástrojov vonkajších opatrení Únie.

Diferenciácia

Diferencovaný prístup stanovený v oznámení „Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ: program zmien“ má za účel posilniť vplyv rozvojovej spolupráce EÚ prostredníctvom zamerania zdrojov na oblasti, v ktorých sú potrebné najviac s cieľom znížiť chudobu a kde môžu mať najväčší vplyv. To by malo byť uskutočnené najskôr v súvislosti s oprávnenosťou na bilaterálne programy rozvojovej spolupráce, ako aj v súvislosti s alokáciou pomoci.

Vo všeobecnosti by krajiny s vysokým, stredne vysokým a stredným príjmom, ktoré sú schopné udržateľného rozvoja, resp. majú prístup k značným domácim alebo zahraničným zdrojom financovania, boli postupne vylúčené z bilaterálnych programov pomoci. Dokument „The world is developing: the OECD/DAC list of ODA recipients“ (revidovaný v roku 2011) poukazuje, že viac ako 20 krajín prešlo z kategórie s nízkym príjmom do kategórie so stredným príjmom alebo z kategórie s nižším stredným príjmom do kategórie s vyšším stredným príjmom, na základe HDP *per capita*. To je len jeden z indikátorov a uplatňovanie

³ Ú. v. EÚ L ...

princípu diferenciácie musí zohľadniť ľudský rozvoj, závislosť na pomoci a iné aspekty vrátane dynamiky rozvojového procesu.

Predovšetkým mnohé krajiny so stredným príjmom zohrávajú novú a rastúcu úlohu na regionálnej a/alebo globálnej úrovni. EÚ by preto mala prispôbiť naše vzťahy s týmito krajinami, vrátane priorít spolupráce a nástrojov. To by nemalo viesť k oslabeniu vzájomných vzťahov, ale k modernejšiemu súboru nástrojov. EÚ by mala uzatvoriť nové partnerstvá s krajinami, ktoré postupne ukončia bilaterálne rozvojové programy, predovšetkým na základe regionálnych a tematických programov v rámci nového nástroja rozvojovej spolupráce, tematických finančných nástrojov pre vonkajšiu činnosť EÚ a nového nástroja pre partnerstvo.

Delegované akty

Navrhuje sa, aby sa pružnosť posilnila pomocou delegovaných aktov v súlade s článkom 290 Zmluvy, čím sa umožní zmena a doplnenie určitých menej významných prvkov nariadenia, ktoré majú vplyv na následnú prípravu programov (napr. prílohy týkajúce sa oprávnených krajín, oblastí spolupráce a orientačných finančných prostriedkov na program na obdobie rokov 2014 až 2020).

Podrobné vysvetlenie

V tejto časti sa poskytuje podrobný komentár vysvetľujúci hlavné myšlienky nového nariadenia o nástroji rozvojovej spolupráce v rámci každého navrhovaného článku.

(0) Predmet a rozsah pôsobnosti (článok 1, hlava I)

Jedinou navrhovanou zmenou v článku 1 je začlenenie celoafrického programu do rozsahu nariadenia.

Nariadenie sa tak týka všetkých rozvojových krajín, území a regiónov okrem: krajín, ktoré sú oprávnené využívať predvstupový nástroj.

(1) Ciele a všeobecné zásady (hlava II) – články 2 a 3

V článku 2 (Ciele a kritériá oprávnenosti) sa stanovujú základné a všeobecné ciele nariadenia a charakteristiky geografickej a tematickej rozvojovej spolupráce Únie. Ciele sú v súlade s článkom 208 Zmluvy, vyššie uvedeným oznámením Komisie Rozpočet stratégie Európa 2020 a s oznámením Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ: program zmeny.

V článku sa umožňuje podpora všetkých foriem spolupráce s rozvojovými krajinami. Vyžaduje sa v ňom splnenie kritérií oficiálnej rozvojovej pomoci stanovených OECD/DAC a uvádzajú možné výnimky pre tematické a celoafrické programy. Pre tieto programy sa predpokladá flexibilita na úrovni 10 % pre aktivity mimo ODA na pokrytie výdavkov, ktoré, aj keď nie sú úplne v súlade s ODA, môžu byť vyžadované na patričné vykonanie opatrení v rámci týchto programov.

V článku 3 (Všeobecné zásady) sa stanovujú hlavné zásady na riadenie implementácie nariadenia, ktorými sú demokracia, dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd a právny štát, diferencovaný prístup k partnerským krajinám pri zohľadnení ich potrieb, kapacít, záväzkov a výkonnosti, ako aj potenciálneho vplyvu EÚ, zoznam kľúčových prierezových otázok (ako napríklad rovnosť pohlaví alebo posilnenie postavenia žien), posilnená súdržnosť

vonkajších opatrení EÚ, zlepšená koordinácia s členskými štátmi a iným dvojstrannými alebo viacstrannými darcami a rozvojový proces partnerskej krajiny alebo regiónu so vzájomnou zodpovednosťou prostredníctvom inkluzívneho a participatívneho prístupu k rozvoju smerujúci k účinným a inovačným spôsobom spolupráce v súlade s osvedčenými postupmi OECD/DAC, čím sa zintenzívňuje vplyv pomoci a znižujú nedostatky a zdvojovanie pomoci.

(2) Geografické a tematické programy (hlava III) – články 4 až 9

V článku 4 (Implementácia pomoci Únie) sa opisuje typ programov, v rámci ktorých sa poskytuje pomoc EÚ.

V článku 5 (Geografické programy) sa odkazuje na možné oblasti spolupráce a rozlišuje medzi regionálnou a dvojstrannou spoluprácou. Uplatní sa zásada diferenciácie stanovená v článku 3. V dôsledku toho sa dvojstranná rozvojová pomoc poskytne tým partnerským krajinám, ktoré ju najviac potrebujú a ktorým chýbajú požadované finančné kapacity na vlastný rozvoj. Pri zásade diferenciácie sa zohľadňuje aj potenciálny vplyv pomoci Únie v partnerských krajinách. Partnerské krajiny využívajúce výhody dvojstrannej rozvojovej pomoci sa uvádzajú v prílohe III. Táto príloha neobsahuje krajiny, ktoré boli vyradené na základe týchto kritérií: partnerské krajiny predstavujúce viac než 1 % svetového HDP a/alebo krajiny s vyššími strednými príjmami podľa zoznamu príjemcov oficiálnej rozvojovej pomoci OECD/DAC sú principiálne vylúčené, sú však použité dodatočné kritériá v súvislosti s ich potrebami a kapacitami, ako napríklad index ľudského rozvoja, index hospodárskej zraniteľnosti a závislosti od pomoci, ako aj hospodársky rast a priame zahraničné investície alebo nedostatok spoľahlivých údajov. Tiež sa zohľadňuje spoľahlivosť dostupných údajov.

Všetky partnerské krajiny uvedené v prílohe I však môžu využívať výhody regionálnych a tematických programov.

V nariadení sa neobmedzujú oblasti spolupráce alebo zásahov EÚ. Všetky zoznamy takýchto oblastí sú len ilustračné. Oblasti sa môžu vyberať z dôvodu svojho významu pre dosahovanie cieľov stanovených v Zmluve, plnenie medzinárodných povinností a záväzkov EÚ alebo plnenie konkrétnych cieľov uvedených v dohodách s partnerskými krajinami a regiónmi. Navrhujú sa však vzhľadom na cieľ zamerania pomoci EÚ, aby sa zabezpečilo vzájomné dopĺňanie politiky EÚ a politik členských štátov, ako sa vyžaduje v článku 208 Zmluvy⁴, a v súlade s oznámeniami Komisie (najmä s oznámením Komisie Program zmeny) a príslušnými uzneseniami Rady a Parlamentu.

V článku 6 (Tematické programy) sa určujú tematické programy, ktorých všeobecné ciele a dosah budú súdržné s celkovými cieľmi a rozsahom tohto nariadenia, ako aj podmienkami implementácie týchto tematických programov.

V článku 7 (Celosvetové verejné statky a problémy) sa opisuje tematický program zameraný na celosvetové verejné statky a problémy, ktorý sa bude pružne a prierezovo zameriavať na hlavné celosvetové statky a problémy. Hlavné oblasti činností, ktoré sa budú v rámci tohto programu presadzovať, sa podrobnejšie rozpracúvajú v prílohe V a patria k nim okrem iného životné prostredie a zmena klímy, udržateľná energetika⁵, ľudský rozvoj (vrátane

⁴ „Politika Únie v oblasti rozvojovej spolupráce a politiky členských štátov v tejto oblasti sa vzájomne dopĺňajú a posilňujú“ (článok 208).

⁵ O zabezpečení dodávok energie a medzinárodnej spolupráci, pozri oznámenie zo 7.9.2011 s názvom Energetická politika EÚ: budovanie vzťahov s partnermi za hranicami EÚ, KOM(2011) 539.

zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, rovnosti pohlaví, zamestnanosti, rozvoja zručností, sociálnej ochrany a inklúzie, ako aj aspektov súvisiacich s hospodárskym rozvojom ako rast, pracovné príležitosti, obchod a zapojenie súkromného sektora) bezpečnosť potravín a migrácia a azyl. Tento tematický program umožní rýchlu reakciu na nepredvídané udalosti a celosvetové krízy (napr. kríza cien potravín, vtáčia chrípka). Napomôže zníženie rozdrobenosti rozvojovej spolupráce EÚ a umožní príslušné posilnenie a jednotnosť vnútorných a vonkajších opatrení.

V článku 8 (Organizácie občianskej spoločnosti a miestne orgány) sa opisuje tematický program zameraný na organizácie občianskej spoločnosti a miestne orgány, ktorý vychádza z bývalého programu pre neštátne subjekty a miestne orgány. Vyhranilo sa zameranie programu, čiže väčšia pozornosť sa venuje rozvoju kapacít organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov. Programom sa podporí inkluzívna a silná občianska spoločnosť a miestne orgány, zvýši informovanosť a mobilizácia v rozvojových otázkach a posilní kapacita v oblasti politického dialógu o rozvoji.

V článku 9 (Celoafrický program) sa opisuje celoafrický program zriadený na implementáciu spoločnej stratégie EÚ a Afriky. Program bude dopĺňať ostatné finančné nástroje, najmä ENI, ERF a tematické programy v rámci DCI, a bude s nimi v súlade. Zatiaľ čo nástroje ENI a ERF sa zmeriavajú na zásahy v Afrike na regionálnej a vnútroštátnej úrovni, celoafrický program sa použije na poskytovanie špecifickej podpory cieľom spoločnej stratégie EÚ a Afriky, činnostiam medziregionálnej, kontinentálnej a transkontinentálnej povahy, ako aj príslušným iniciatívam v rámci spoločnej stratégie EÚ a Afriky v globálnom rozsahu. Celoafrický program bude fungovať v úzkej spolupráci s ostatnými nástrojmi a bude zameraný na osobitné iniciatívy schválené v rámci spoločnej stratégie a akčných plánov, čím sa dosiahne potrebná súdržnosť a synergie a zabráni sa zdvojeniu a presahom.

(3) Príprava programov a pridelovanie prostriedkov (hlava IV) – články 10 až 14

V článku 10 (Všeobecný rámec prípravy programov a pridelovania prostriedkov) sa stanovuje všeobecný rámec prípravy geografických a tematických programov, ako aj pridelovania prostriedkov v rámci tohto nariadenia. Bude sa riadiť kritériami pridelovania prostriedkov stanovenými v článku 3 ods. 2. S cieľom zabezpečiť synergie a doplnkovosť opatrení Únie a opatrení členských štátov budú členské štáty do procesu prípravy programov plne zapojené. Do procesu konzultácií sa zapoja aj ďalší darcovia a subjekty pôsobiace v oblasti rozvoja, ako aj občianska spoločnosť a regionálne a miestne orgány.

V odseku 4 sa predpokladá ponechanie určitého objemu nepridelených finančných prostriedkov s cieľom zvýšiť pružnosť nástroja a zlepšiť možnosť reagovania na nepredvídané udalosti (nové politické priority, prírodné alebo človekom spôsobené katastrofy atď.).

V článku 11 (Programové dokumenty pre geografické programy) sa stanovujú požiadavky a zásady na prípravu strategickej dokumentácie pre krajiny a regióny prijímajúce orientačné finančné prostriedky v rámci tohto nariadenia a na jej základe požiadavky a zásady na prípravu viacročných orientačných programov. V článku sa uvádzajú aj výnimky, kedy nie je potrebné pripraviť strategickú dokumentáciu, aby sa tak zjednodušil proces prípravy programov, ako aj zvýhodnila spoločná príprava programov s členskými štátmi a zabezpečil súlad vnútroštátnych programov rozvojových krajín.

S cieľom zabezpečiť krajinám vlastníctvo a zaviesť zásady účinnosti pomoci sa bude strategická dokumentácia pripravovať na základe dialógu s partnerskými krajinami a regiónmi

a príslušného zapojenia občianskej spoločnosti, ako aj regionálnych a miestnych orgánov. Členské štáty a ďalší darcovia sa zapoja v súlade s článkom 10 ods. 3.

V tomto článku sa tiež zavádza možnosť pripraviť spoločný rámcový dokument, v ktorom sa stanoví komplexná stratégia Únie, súčasťou ktorej bude aj rozvojová politika.

Pripravované viacročné orientačné programy môžu vychádzať z akýchkoľvek programových dokumentov uvedených v tomto článku s výnimkou prípadu, ak celkové pridelenie prostriedkov neprekročí 30 miliónov EUR. Viacročné orientačné programy môžu byť počas strednodobého preskúmania alebo preskúmania ad hoc upravené vzhľadom na dosiahnuté ciele, ako aj nové určené potreby, vyplývajúce napríklad z krízových, pokrízových alebo nestabilných situácií.

V článku 12 (Príprava programov pre krajiny v krízovej alebo pokrízovej situácii alebo nestabilné krajiny) sa zdôrazňujú osobitné potreby a okolnosti krajín v krízovej alebo pokrízovej situácii alebo nestabilných krajín, ktoré je potrebné počas navrhovania všetkých programových dokumentov zväžiť. V odseku 2 článku 12 sa zdôrazňuje potenciálna potreba rýchlej reakcie v týchto krajinách a predpokladá osobitný postup (komitológia ex post, článok 14 ods. 3) preskúmania ad hoc strategickej dokumentácie a viacročného orientačného programu.

V článku 13 (Programové dokumenty pre tematické programy) sa opisujú požiadavky a postupy v oblasti navrhovania tematických programových dokumentov. V článku sa tiež v prípade potreby predpokladá možnosť strednodobého preskúmania alebo preskúmania ad hoc.

V článku 14 (Schválenie strategickej dokumentácie a prijatie viacročných orientačných programov) sa stanovuje, že viacročné programové dokumenty (t. j. strategickú dokumentáciu, viacročné orientačné programy pre partnerské krajiny a regióny a tematickú strategickú dokumentáciu) bude prijímať Komisia po získaní stanoviska výboru zloženého zo zástupcov členských štátov, ktorému predsedá zástupca Komisie (výbor zriadený podľa článku 24 tohto nariadenia).

V článku sa tiež umožňuje pružnosť a zjednodušenie v prípadoch, v ktorých je možná odchýlka od bežných postupov komitológie (napr. ak sa komitológia nevyužije v prípade technických úprav alebo menších zmien v celkových pridelených prostriedkoch), a v prípadoch, v ktorých sa postupy komitológie môžu uplatniť po prijatí a implementácii zmien a doplnení Komisie (napr. prípady krízových a pokrízových situácií a nestability alebo v iných prípadoch ohrozenia demokracie a ľudských práv).

(4) Záverečné ustanovenie (hlava V) – články 15 až 22

S cieľom zabezpečiť súdržnejšiu a účinnejšiu pomoc Únie a najmä s cieľom zabrániť rozdeľovaniu programov na niekoľko rôznych nástrojov sa **v článku 15 (Účast' tretích krajín, ktoré nemajú podľa tohto nariadenia oprávnenie)** stanovuje možnosť rozšírenia platnosti tohto nariadenia na všetky tretie krajiny, územia a regióny, ak sa tým prispeje k plneniu všeobecných cieľov nariadenia.

V článku 16 (Pozastavenie pomoci) sa stanovuje postup, ktorý sa uplatní v prípade nedodržania zásad stanovených v hlave I, a nakoniec pozastavenie pomoci v rámci tohto nariadenia.

V článkoch 17 a 18 (Delegovanie právomocí na Komisiu) sa zavádza možnosť splnomocniť Komisiu na prijímanie delegovaných aktov s cieľom zmeniť a doplniť prílohy I až VI, časť I tohto nariadenia. V článku 28 sa opisujú vlastnosti a postupy tohto delegovania právomocí. Ak Komisia takýto delegovaný akt prijme, táto skutočnosť sa okamžite oznámi zároveň Európskemu parlamentu aj Rade a samotný akt nadobudne účinnosť iba, ak tieto dve inštitúcie do dvoch mesiacov od oznámenia (je možné predĺženie o ďalšie dva mesiace) nevyjadria žiadne námietky.

V článku 19 (Výbor) sa zriaďuje príslušný výbor na pomoc Komisii pri implementácii tohto nariadenia⁶.

V článku 20 (Finančné ustanovenia) sa stanovuje referenčná finančná suma na implementáciu nariadenia.

V článku 21 (Európska služba pre vonkajšiu činnosť) sa zdôrazňuje, že toto nariadenie sa bude uplatňovať v súlade s rozhodnutím Rady o organizácii a fungovaní Európskej služby pre vonkajšiu činnosť⁷, a to najmä v súlade s jeho článkom 9.

V článku 22 (Nadobudnutie účinnosti) sa určuje nadobudnutie účinnosti nariadenia od 1. januára 2014, a to bez stanovenia času ukončenia jeho účinnosti.

⁶ Nariadenie (EÚ) č. 182/2011.

⁷ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2010/427.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 209 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Toto nariadenie predstavuje jeden z nástrojov na poskytovanie priamej pomoci vonkajším politikám Európskej únie. Nahrádza nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1605/2006 z 18. decembra 2006, ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce⁸, ktorého účinnosť sa skončí 31. decembra 2013.
- (2) Boj proti chudobe zostáva hlavným cieľom rozvojovej politiky Európskej únie, ako je stanovené v hlave V, kapitole 1 Zmluvy o Európskej únii a v hlave III, kapitole 1, piatej časti Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a to v súlade s rozvojovými cieľmi milénia⁹ alebo ďalšími cieľmi prijatými Úniou a jej členskými štátmi.
- (3) Európsky konsenzus o rozvoji¹⁰ a oznámenia Komisie Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ – program zmeny¹¹, Budúci prístup rozpočtovej podpory EÚ k tretím krajinám¹², ako aj ďalšie budúce oznámenia, v ktorých sa stanovujú základné orientácie a zásady rozvojovej politiky Únie, a závery z nich vyplývajúce poskytujú všeobecný politický rámec, orientácie a zameranie s cieľom usmerňovať implementáciu tohto nariadenia.
- (4) Únia je založená na hodnotách demokracie, právneho štátu, univerzálnosti, nedeliteľnosti a dodržiavania ľudských práv a základných slobôd, zachovávanie ľudskej dôstojnosti, zásadách rovnosti a solidarity a dodržiavaní zásad Charty OSN a

⁸ Ú. v. EÚ L 378, 27.12.2006, s. 41 až 71.

⁹ Miléniová deklarácia OSN, rezolúcia prijatá Valným zhromaždením 18. septembra 2000.

¹⁰ Spoločné vyhlásenie Rady a zástupcov vlád členských štátov na zasadnutí Rady, Európskeho parlamentu a Komisie o rozvojovej politike Európskej únie s názvom Európsky konsenzus, Ú. v. EÚ C 46, 24.2.2006, s. 1.

¹¹ Oznámenie z 13. októbra 2011, zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku.

¹² Oznámenie z 13. októbra 2011, zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku.

medzinárodného práva. Závazok k týmto hodnotám sa rozvíja a konsoliduje v partnerských krajinách a regiónoch prostredníctvom dialógu a spolupráce.

- (5) Únia sa taktiež snaží zabezpečiť súdržnosť s ostatnými oblasťami svojich vonkajších opatrení. Tento súlad sa zabezpečí pri formulovaní rozvojovej politiky spolupráce Únie, príprave programov strategického plánovania a pri implementácii opatrení.
- (6) Na zabezpečenie ucelenosti a relevantnosti pomoci a súčasného zníženia nákladov partnerských krajín sú potrebné vyššia účinnosť pomoci, lepšia doplnkovosť a harmonizácia, zosúladenosť s partnerskými krajinami a koordinácia postupov medzi Úniou a jej členskými štátmi, ako aj vo vzťahu k iným darcom a subjektom v oblasti rozvoja. Prostredníctvom svojej rozvojovej politiky sa Únia snaží implementovať závery vyhlásenia o účinnosti pomoci prijatého na fóre na vysokej úrovni o účinnosti pomoci, ktoré sa konalo 2. marca 2005 v Paríži, akčného programu z Akkry prijatého 4. septembra 2008 a následného vyhlásenia prijatého v Pusane 1. decembra 2011. Je potrebné posilniť cieľ dosiahnutia spoločnej prípravy programov medzi Úniou a jej členskými štátmi. Tieto záväzky viedli k množstvu záverov Rady a zástupcov vlád členských štátov na zasadnutí Rady, ako napríklad ku kódexu správania EÚ v oblasti doplnkovosti, politike rozdelenia práce pri rozvojovej politike¹³ a k operačnému rámcu účinnosti pomoci¹⁴.
- (7) Pomoc Únie sa zameriava na podporu spoločnej stratégie EÚ a Afriky¹⁵ a jej následných akčných plánov, ktoré vytvárajú rámec širšej a vzájomne výhodnej spolupráce v rámci strategického partnerstva charakterizovanej presadzovaním spoločných cieľov za rovnakých podmienok.
- (8) Únia a členské štáty by mali zlepšiť jednotnosť a doplnkovosť svojich príslušných politík v oblasti rozvojovej spolupráce, a to najmä reagovaním na priority partnerských krajín a regiónov na úrovni jednotlivých krajín a regiónov. S cieľom zabezpečiť vzájomné dopĺňanie a posilňovanie politiky rozvojovej spolupráce Únie a politík členských štátov je vhodné stanoviť postupy spoločnej prípravy programov, ktoré by sa mali implementovať pri každej vhodnej príležitosti.
- (9) Politika Únie a jej medzinárodné opatrenia v oblasti rozvojovej spolupráce sú zamerané na dosiahnutie rozvojových cieľov milénia, ako napríklad odstránenie extrémnej chudoby a hladu vrátane ich následných úprav, a na dosiahnutie rozvojových cieľov a zásad, ktoré Únia a jej členské štáty prijali v rámci spolupráce s Organizáciou Spojených národov (OSN) a inými príslušnými medzinárodnými organizáciami v oblasti rozvojovej spolupráce.
- (10) Únia by mala pri reakciách na krízy a katastrofy, ako aj na konflikty, nestabilitu a prechod, podporovať komplexný prístup. Pri tom by sa malo vychádzať najmä zo

¹³ Závery Rady z 15. mája 2007 o kódexe správania EÚ v oblasti doplnkovosti a politike rozdelenia práce pri rozvojovej politike (dok. 9558/07).

¹⁴ Závery Rady zo 17. novembra 2009 o operačnom rámci účinnosti pomoci (dok. 15912/09), rozšírené a konsolidované 11. januára 2011 (dok. 18239/10).

¹⁵ STRATEGICKÉ PARTNERSTVO EÚ A AFRIKY Spoločná stratégia EÚ a Afriky prijatá na lisabonskom samite 9. decembra 2007.

záverov Rady v oblasti bezpečnosti a rozvoja¹⁶ v oblasti reakcie EÚ na nestabilné situácie¹⁷, na predchádzanie konfliktom,¹⁸ ako aj z iných relevantných následných záverov. Tým sa poskytne potrebná kombinácia prístupov, reakcií a nástrojov zabezpečujúcich predovšetkým primeranú rovnováhu medzi bezpečnostnými, rozvojovými a humanitárnymi prístupmi, ako aj primerané prepojenie krátkodobých reakcií s dlhodobou podporou.

- (11) Pomoc Únie by sa mala zamerať na oblasti, v ktorých bude najúčinnnejšia, a to vzhľadom na jej schopnosť konať v celosvetovom meradle a reagovať na celosvetové problémy, k čomu patria snahy o odstránenie chudoby, zabezpečenie udržateľného a inkluzívneho rozvoja alebo celosvetovej podpory demokracie, dobrej správy vecí verejných, dodržiavania ľudských práv a vlády zákona, ďalej by sa mala zamerať na svoje dlhodobé a predpokladané zapojenie v oblasti rozvojovej pomoci a svoju úlohu pri koordinácii s členskými štátmi. Na dosiahnutie tohto vplyvu je potrebné uplatňovať zásadu diferenciácie nielen na úrovni pridelených prostriedkov, ale aj pri programovej príprave, aby sa dvojstranná rozvojová spolupráca zameriavala na partnerské krajiny, ktoré ju najviac potrebujú, vrátane nestabilných a značne zraniteľných štátov, a aby sa umožnil prístup k iným zdrojom financovania na podporu ich rozvoja vzhľadom na potenciálny vplyv pomoci Únie v partnerských krajinách. V dôsledku toho sa na tieto krajiny zameriava dvojstranná príprava programov, v súlade s uplatňovaním objektívnych kritérií založených na potrebách a kapacitách týchto krajín, ako aj na základe vplyvu pomoci EÚ.
- (12) V tomto nariadení by sa mal stanoviť pomocný rámec na prípravu programov, ktorým by sa umožnila jednotnosť politik EÚ využívaním spoločného rámcového dokumentu ako základu pri príprave programov. Malo by umožňovať úplné zosúladenie s partnerskými krajinami a regiónmi využívaním (v prípade potreby) vnútroštátnych rozvojových plánov alebo podobných komplexných rozvojových dokumentov, ako aj lepšiu koordináciu medzi darcami, a to najmä medzi EÚ a jej členskými štátmi, prostredníctvom spoločnej prípravy programov.
- (13) Keďže ciele tohto nariadenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov a z dôvodu rozsahu tohto opatrenia ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality ustanovenou v uvedenom článku toto nariadenie neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov.
- (14) V globalizovanom prostredí sa súčasťou vonkajšieho opatrenia EÚ čoraz viac stávajú rôzne vnútorné politiky EÚ, ako napríklad v oblastiach životného prostredia, zmeny klímy, zamestnanosti (vrátane dôstojnej práce pre všetkých), rodovej rovnosti, energetiky, vodného hospodárstva, dopravy, zdravia, vzdelávania, spravodlivosti a bezpečnosti, výskumu a inovácií, informačnej spoločnosti, imigrácie, poľnohospodárstva a rybného hospodárstva. V oznámení Komisie Európa 2020:

¹⁶ Bezpečnosť a rozvoj – závery zo zasadnutia Rady a zástupcov vlád členských štátov v rámci Rady zo dňa 20. novembra 2007 (dokument 15097/07).

¹⁷ Reakcia EÚ na nestabilné situácie – závery zo zasadnutia Rady a zástupcov vlád členských štátov v rámci Rady zo dňa 20. novembra 2007 (dokument 11518/07).

¹⁸ Závery Rady o predchádzaní konfliktom, 3101. zasadnutie Rady pre zahraničné veci v Luxembursku 20. júna 2011.

Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu¹⁹ sa zdôrazňuje záväzok Únie v oblasti podpory inteligentného, inkluzívneho a udržateľného rastu prostredníctvom svojich vnútorných a vonkajších politík, a to spájaním troch pilierov: hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho.

- (15) Boj proti zmene klímy a ochrana životného prostredia patria k najväčším výzvam, ktorým Únia čelí, a v ktorých je naliehavo potrebný medzinárodný zásah. V súlade so zámerom stanoveným v oznámení Komisie Rozpočet stratégie Európa 2020 z 29. júna 2011²⁰ by toto nariadenie malo prispieť k dosiahnutiu cieľa minimálne 20 % rozpočtu EÚ vyhradeného na budovanie nízkouhlíkovej spoločnosti odolnej voči klíme a minimálne 25 % rozpočtu vyhradeného v rámci programu celosvetových verejných statkov a problémov na riešenie otázok zmeny klímy a životného prostredia. Opatrenia v týchto dvoch oblastiach by sa v rámci možností mali vzájomne dopĺňať s cieľom posilniť ich vplyv.
- (16) V oznámení Komisie Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ: program zmeny²¹ sa predpokladá ďalšie poskytovanie podpory v oblasti sociálneho začleňovania a ľudského rozvoja, a to vo výške minimálne 20 % rozvojovej pomoci Únie. Na dosiahnutie tohto cieľa by sa malo vyčleniť minimálne 20 % prostriedkov programu celosvetových verejných statkov a problémov na podporu tejto rozvojovej oblasti.
- (17) Zoznam partnerských krajín v rámci tohto nariadenia sa môže upraviť na základe možných zmien situácie v týchto krajinách, ako to stanovuje Výbor rozvojovej pomoci Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD/DAC), ako aj zásadné zmeny v ľudskom rozvoji, závislosti na pomoci, krízové situácie, zraniteľnosť a iné aspekty vrátane dynamiky rozvojového procesu. Takéto aktualizácie, preskúmanie partnerských krajín oprávnených realizovať dvojstrannú rozvojovú spoluprácu a úpravy definícií konkrétnych oblastí spolupráce a činností, ako aj úpravy orientačných finančných prostriedkov pridelených na program, predstavujú menej významné prvky tohto nariadenia. Vzhľadom na to by sa mala s cieľom prispôsobiť jeho rozsah rýchlo sa meniacej realite v tretích krajinách právomoc prijímať akty podľa článku 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie delegovať na Komisiu v oblasti aktualizácie príloh tohto nariadenia obsahujúcich zoznam partnerských krajín a regiónov oprávnených poberať finančné prostriedky Únie, definovania jednotlivých oblastí spolupráce v rámci geografických a tematických programov a orientačných finančných prostriedkov na program. Je mimoriadne dôležité, aby Komisia uskutočnila počas prípravných prác príslušné konzultácie, aj na úrovni odborníkov. Komisia by pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov mala zabezpečiť aj súbežné, včasné a náležité postúpenie príslušných dokumentov Európskemu parlamentu a Rade.
- (18) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci.
- (19) Vykonávacie právomoci súvisiace so strategickou dokumentáciou a viacročnými orientačnými programami stanovenými v článkoch 11 až 14 tohto nariadenia by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)

¹⁹ KOM(2010) 2020 v konečnom znení.

²⁰ KOM(2011) 500 v konečnom znení.

²¹ KOM(2011) 637 v konečnom znení.

č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie²². Vzhľadom na povahu vykonávacích aktov, a najmä na ich vplyv na rozpočet, sa tieto akty majú vo všeobecnosti prijímať na základe vykonávacieho postupu, okrem prípadov malého finančného rozsahu. Komisia by mala v riadne odôvodnených prípadoch súvisiacich s potrebou okamžitej reakcie Únie na naliehavé situácie okamžite prijať platné vykonávacie akty.

- (20) Spoločné pravidlá a postupy implementácie nástrojov Únie pre vonkajšie opatrenie sa stanovujú v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. .../...²³, ďalej len „spoločné vykonávacie nariadenie“.
- (21) Organizácia a fungovanie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť sa uvádzajú v rozhodnutí Rady 2010/427/EÚ²⁴,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

HLAVA I

ÚVOD

Článok 1

Predmet a rozsah pôsobnosti

1. Únia môže na základe tohto nariadenia financovať:
- a) geografické programy zamerané na podporu spolupráce s rozvojovými krajinami, územiaми a regiónmi, ktoré sú uvedené v prílohe I (ďalej len „partnerské krajiny a regióny“) v zozname príjemcov oficiálnej rozvojovej pomoci OECD/DAC a v prílohe II. Partnerské krajiny, ktoré budú príjemcami bilaterálnej rozvojovej pomoci sú uvedené v prílohe III:
 - b) tematické programy zamerané na celosvetové verejné statky a problémy a podporu organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov v krajinách, územiach a regiónoch, ktoré majú oprávnenie poberať finančné prostriedky Únie v rámci geografických programov v súlade s prílohou I k tomuto nariadeniu, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. [.../...], ktorým sa zriaďuje nástroj európskeho susedstva²⁵, a rozhodnutím Rady [2001/822/ES z 27. novembra 2001 o pridružení zámorských krajín a území²⁶], ako aj afrických, karibských a tichomorských (AKT) krajín, ktoré 23. júna 2000 v Cotonou podpísali partnerskú dohodu medzi AKT a EÚ.
 - c) celoafrický program na podporu spoločnej stratégie EÚ a Afriky v krajinách, územiach a regiónoch, ktorých sa týka táto stratégia.

²² Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

²³ Ú. v. EÚ L

²⁴ Ú. v. EÚ L 201, 3.8.2010, s. 30.

²⁵ Ú. v. EÚ L

²⁶ Ú. v. EÚ L 314, 30.11.2001, s. 1.

2. Na účely tohto nariadenia sa pojem región definuje ako geografický celok, ktorý obsahuje viac ako jednu rozvojovú krajinu.

HLAVA II

CIELE A VŠEOBECNÉ ZÁSADY

Článok 2

Ciele a kritériá oprávnenosti

1. V rámci zásad a cieľov vonkajšieho opatrenia Únie.
 - a) Základným cieľom spolupráce podľa tohto nariadenia je zníženie, a z dlhodobého hľadiska odstránenie, chudoby.
 - b) Spolupráca podľa tohto nariadenia tiež prispeje k dosiahnutiu ďalších cieľov vonkajšieho opatrenia EÚ, a to najmä:
 - i) posilneniu udržateľného hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho vývoja a
 - ii) podpore demokracie, právneho štátu, dobrej správy vecí verejných a dodržiavania ľudských práv.

Dosiahnutie týchto cieľov sa meria pomocou príslušných ukazovateľov, najmä RCM 1 v prípade pododseku a) a RCM 1 až 8 v prípade pododseku b), ako aj ďalších ukazovateľov schválených Úniou a jej členskými štátmi.

2. Opatrenia v rámci geografických programov sa navrhnu tak, aby spĺňali kritériá oficiálnej rozvojovej pomoci ustanovené OECD/DAC.

Opatrenia v rámci celoafrických a tematických programov sa navrhnu tak, aby spĺňali kritériá oficiálnej rozvojovej pomoci ustanovené OECD/DAC, s výnimkou prípadov ak:

- a) charakteristika príjemcu vyžaduje iný postup, alebo
- b) sa v rámci opatrenia implementuje celosvetová iniciatíva, priorita politiky Únie alebo medzinárodná povinnosť alebo záväzok Únie podľa článku 6 ods. 2 a opatrenie by vzhľadom na svoju povahu kritériá oficiálnej rozvojovej pomoci nesplnilo.

Bez toho, aby bol dotknutý bod a), musí minimálne 90 % výdavkov, s ktorými sa počíta v rámci panafrických a tematických programov, spĺňať kritériá oficiálnej rozvojovej pomoci, ktoré ustanovil OECD/DAC.

3. Opatrenia, na ktoré sa vzťahuje nariadenie Rady (ES) č. 1257/96²⁷ z 20. júna 1996 o humanitárnej pomoci a ktoré sú oprávnené na financovanie podľa tohto nariadenia, sa v zásade nefinancujú podľa tohto nariadenia s výnimkou prípadov, keď je

²⁷ Ú. v. ES L 163, 2.7.1996, s. 1.

potrebné zabezpečiť kontinuitu spolupráce pri prechode od krízových k stabilným podmienkam rozvoja.

Článok 3

Všeobecné zásady

1. Únia hľadá spôsoby podpory, rozvoja a konsolidácie zásad demokracie, právneho štátu, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd, na ktorých bola založená, a to prostredníctvom dialógu a spolupráce s partnerskými krajinami a regiónmi.
2. Pri implementácii tohto nariadenia a s cieľom zabezpečiť významný vplyv pomoci Únie sa medzi partnerskými krajinami presadzuje diferencovaný prístup, aby sa týmto krajinám poskytla osobitná, prispôbená forma spolupráce vychádzajúca z ich:
 - a) potrieb,
 - b) kapacít na vytváranie a získavanie prístupu k finančným zdrojom a kapacít čerpania zdrojov,
 - c) záväzkov a výkonnosti.

Prístup diferenciacie sa presadzuje vzhľadom na potenciálny vplyv pomoci Únie v partnerských krajinách.

Prioritu pri pridelovaní zdrojov budú mať krajiny, ktoré pomoc najviac potrebujú, a to najmä najmenej rozvinuté krajiny a krajiny s nízkymi príjmami, ako aj krajiny v krízovej alebo pokrízovej situácii a nestabilné a zraniteľné krajiny.

3. Do všetkých programov sa začlenia tieto prierezové otázky: podpora ľudských práv, rodová rovnosť, práva žien, nediskriminácia, demokracia, dobrá správa vecí verejných, práva detí a domorodých obyvateľov, sociálne začlenenie a práva osôb s postihnutím, udržateľnosť životného prostredia vrátane riešenia zmeny klímy a boj proti HIV/AIDS.
4. Osobitná pozornosť sa venuje posilňovaniu právneho štátu, zlepšovaniu prístupu k spravodlivosti a podpore občianskej spoločnosti, obchodu a udržateľného rozvoja, prístupu k IKT, zdravia a bezpečnosti potravín, ako aj presadzovaniu dialógu, participácie a zmierenia a budovaniu inštitúcií.
5. Pri implementácii tohto nariadenia sa zabezpečí jednotnosť s inými oblasťami vonkajšieho opatrenia Únie, ako aj s inými príslušnými politikami Únie. Preto budú opatrenia financované na základe tohto nariadenia vrátane opatrení riadených EIB vychádzať z politík spolupráce stanovených v nástrojoch ako dohody, vyhlásenia a akčné plány medzi Úniou, tretími krajinami a príslušnými regiónmi, ako aj z konkrétnych rozhodnutí, osobitných záujmov, politických priorít a stratégií Únie.
6. Komisia a členské štáty sa usilujú o pravidelnú a častú výmenu informácií, a to aj s inými darcami, a o podporu lepšej koordinácie a doplnkovosti darcov vytváraním spoločných viacročných programov založených na stratégiách na zmiernenie

chudoby partnerských krajín alebo podobných stratégiách a vytváraním spoločných vykonávacích mechanizmov vrátane spoločnej analýzy, organizovaním spoločných darcovských misií a využívaním mechanizmov spolufinancovania a postupov delegovanej spolupráce.

7. Únia a členské štáty v rámci svojich právomocí podporujú viacstranný prístup k celosvetovým problémom a v prípade potreby posilňujú spoluprácu s medzinárodnými organizáciami a orgánmi, ako aj inými dvojstrannými darcami.
8. Únia podporuje účinnú spoluprácu s partnerskými krajinami a regiónmi v súlade s osvedčenými medzinárodnými postupmi. Čoraz viac zosúladzuje svoju podporu s vnútroštátnymi alebo regionálnymi rozvojovými stratégiami, reformnými politikami a postupmi partnerov; prispieva k posilneniu procesu vzájomnej zodpovednosti medzi partnerskými vládami, inštitúciami a darcami a podporuje miestne odborné znalosti a miestnu zamestnanosť. S týmto cieľom podporuje:
 - a) rozvojový proces, ktorý vedie a iniciuje partnerská krajina alebo región,
 - b) inkluzívne a participatívne prístupy k rozvoju a široké zapojenie všetkých častí spoločnosti do procesu rozvoja a do vnútroštátneho a regionálneho dialógu vrátane politického dialógu,
 - c) metódy a nástroje účinnej a inovačnej spolupráce ustanovené v článku 4 spoločného vykonávacieho nariadenia, ako napríklad spájanie grantov a úverov, ako aj iných mechanizmov na rozdelenie rizika vo vybratých sektoroch a krajinách, a zapojenie súkromného sektora, v súlade s osvedčenými postupmi OECD/DAC; tieto metódy a nástroje sú prispôsobené osobitným okolnostiam každej partnerskej krajiny alebo regiónu, so zameraním na programové prístupy, na predvídateľné financovanie pomoci, uvoľňovanie súkromných zdrojov, rozvoj a využívanie systémov jednotlivých krajín a na výsledkovo orientované prístupy k rozvoju, v prípade potreby vrátane medzinárodne schválených cieľov a ukazovateľov, akými sú rozvojové ciele milénia,
 - d) zlepšenie vplyvu politik a prípravy programov prostredníctvom koordinácie a zosúladenia darcov, aby sa obmedzilo prekryvanie a duplicita, zlepšila doplnkovosť a podporili sa darcovské iniciatívy,
 - e) koordinácia sa uskutočňuje v partnerských krajinách a regiónoch prostredníctvom schválených usmernení a zásad osvedčených postupov koordinácie a účinnosti pomoci.
9. Únia podporí *okrem iného* implementáciu dvojstrannej, regionálnej a viacstrannej spolupráce a dialógu, partnerské dohody a trojstrannú spoluprácu.
10. Komisia sa snaží o pravidelnú výmenu informácií s občianskou spoločnosťou.

HLAVA III

GEOGRAFICKÉ A TEMATICKÉ PROGRAMY

Článok 4

Implementácia pomoci Únie

V súlade s celkovým účelom a rozsahom sa ciele a všeobecné zásady tohto nariadenia, ako aj pomoc Únie, implementujú prostredníctvom geografických, tematických a celoafriických programov a v súlade so spoločným vykonávacím nariadením.

Článok 5

Geografické programy

1. Činnosti spolupráce Únie podľa tohto článku sa implementujú v prípade vnútroštátnych, regionálnych, medziregionálnych a kontinentálnych činností.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 1 ods. 1 písm. a), zahŕňa geografický program spoluprácu v príslušných oblastiach činnosti,
 - a) regionálne s partnerskými krajinami uvedenými v prílohe I, a
 - b) dvojstranne s partnerskými krajinami uvedenými v prílohe III.
3. Geografické programy sa môžu pripravovať, okrem iného, z oblastí spolupráce uvedených v dokumente Európsky konsenzus, aby sa prispelo k plneniu cieľov stanovených v článku 2 ods. 1.

Spoločné oblasti spolupráce a osobitné oblasti spolupráce pre každý región sa stanovujú v prílohe IV.
4. V rámci každého programu pre určitú krajinu sústredí Únia v zásade svoju pomoc na tri sektory.

Článok 6

Tematické programy

V súlade s celkovým účelom a rozsahom, cieľmi a všeobecnými zásadami tohto nariadenia pridávajú opatrenia vykonávané prostredníctvom tematických programov hodnotu opatreniam financovaným v rámci geografických programov a dopĺňajú ich.

Pri príprave programov týkajúcich sa tematických opatrení sa uplatnia tieto podmienky:

- a) politické ciele Únie v rámci tohto nariadenia sa nemôžu primerane a účinne dosiahnuť prostredníctvom geografických programov,
- b) opatrenia sa zameriavajú na celosvetové iniciatívy na podporu medzinárodne schválených cieľov alebo celosvetových verejných statkov a problémov, ku ktorým môžu patriť, odchyľne od znenia článku 9 spoločného vykonávacieho nariadenia, opatrenia v členských štátoch EÚ, kandidátskych a potenciálne kandidátskych krajinách, ako aj v iných tretích krajinách, ako sa predpokladá v príslušnom tematickom programe,

a/alebo

c) opatrenia majú takúto povahu:

- sú viacregionálne alebo prierezové,
- ide o inovačné politiky alebo iniciatívy s cieľom zabezpečiť budúce opatrenia,
- ide o opatrenia v prípadoch, keď neexistuje dohoda o opatrení s partnerskými vládami,
- ide o opatrenia, ktoré odrážajú politickú prioritu Úniu alebo medzinárodnú povinnosť či záväzok Únie,
- prípadne ide o opatrenia v určitých prípadoch, keď neexistuje žiaden geografický program alebo keď bol tento program pozastavený.

Článok 7

Celosvetové verejné statky a problémy

1. Cieľom pomoci Únie v rámci programu Celosvetové verejné statky a problémy je podporiť opatrenia v oblastiach ako životné prostredie a zmena klímy, udržateľná energia, ľudský rozvoj, bezpečnosť potravín, migrácia a azyl.
2. Podrobný zoznam oblastí činností presadzovaných v rámci pomoci Únie podľa tohto článku sa nachádza v prílohe V.

Článok 8

Organizácie občianskej spoločnosti a miestne orgány

1. Cieľom programu pre organizácie občianskej spoločnosti a miestne orgány v rozvoji je financovanie iniciatív v oblasti rozvoja navrhnutých alebo uskutočnených organizáciami občianskej spoločnosti a miestnymi orgánmi z partnerských krajín, Únie, potenciálne kandidátskych krajín a kandidátskych krajín, alebo v ich prospech.
2. Podrobný zoznam činností presadzovaných v rámci pomoci Únie podľa tohto článku, ako aj orientačný zoznam kategórií organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov, sa nachádza v prílohe V.

Článok 9

Celoafrický program

1. Pomoc Únie je určená na podporu implementácie spoločnej stratégie EÚ a Afriky, a to najmä na podporu jej následných akčných plánov týkajúcich sa činností medziregionálnej, kontinentálnej a celosvetovej povahy.

Celoafrický program ďalej podporí doplnkovosť a jednotnosť ostatných finančných nástrojov vonkajšieho opatrenia Únie, a to najmä Európskeho rozvojového fondu a nástroja európskeho susedstva.

2. Podrobný zoznam oblastí spolupráce presadzovanej v rámci pomoci Únie podľa tohto článku sa nachádza v prílohe VI.
3. Viacročný orientačný program pre celoafrický program sa vypracúva na základe spoločnej stratégie EÚ a Afriky a jej akčných plánov.

HLAVA IV

PRÍPRAVA PROGRAMOV A PRIDEĽOVANIE PROSTRIEDKOV

Článok 10

Všeobecný rámec prípravy programov a pridelovania prostriedkov

1. V prípade geografických programov sa viacročné orientačné programy určené partnerským krajinám alebo regiónom vypracujú na základe strategickej dokumentácie, ako sa uvádza v článku 11.

V prípade tematických programov sa vypracujú viacročné orientačné programy, ako sa uvádza v článku 13.

Komisia prijme vykonávacie opatrenia stanovené v článku spoločného vykonávacieho nariadenia na základe programových dokumentov uvedených v článkoch 11 a 13. Za osobitných okolností však môže mať podpora Únie aj podobu opatrení, ktoré nie sú súčasťou týchto dokumentov, ako sa uvádza v spoločnom vykonávacom nariadení.

2. Únia a jej členské štáty sa navzájom, ako aj s inými darcami a subjektmi v oblasti rozvoja vrátane zástupcov občianskej spoločnosti a regionálnych a miestnych orgánov, poradia v začiatkovej fáze prípravy projektov, aby sa podporila doplnkovosť a jednotnosť ich činností spolupráce. Tieto poradenské činnosti môžu viesť k spoločnej príprave programov medzi Úniou a jej členskými štátmi.
3. Komisia stanoví v rámci každého geografického programu v súlade so všeobecnými zásadami tohto nariadenia viacročné orientačné pridelenie finančných prostriedkov na základe kritérií stanovených v článku 3 ods. 2 a pri zohľadnení konkrétnych problémov, ktorým čelia krajiny alebo regióny v krízovej situácii, konflikte alebo ohrození katastrofou, nestabilné alebo zraniteľné krajiny a regióny, ako aj osobitostí jednotlivých programov.
4. Prostriedky môžu zostať nepridelené. Po následnom pridelení alebo opätovnom pridelení prostriedkov podľa článkov 11 ods. 5 a 13 sa o použití týchto prostriedkov rozhodne neskôr v súlade so spoločným vykonávacím nariadením.

Programové dokumenty pre geografické programy

1. Strategická dokumentácia znamená dokumenty vypracované Úniou s cieľom poskytnúť súdržný rámec pre rozvojovú spoluprácu medzi Úniou a príslušnou partnerskou krajinou alebo regiónom v súlade s celkovým účelom a rozsahom pôsobnosti, cieľmi, zásadami a politikou Únie.

Pri príprave a implementácii strategickej dokumentácie sa dodržiavajú zásady účinnosti pomoci: vnútroštátne vlastníctvo, partnerstvo, koordinácia, harmonizácia, súlad so systémami prijímajúcej krajiny alebo regiónu, vzájomná zodpovednosť a orientácia na výsledky, ako sa uvádza v článku 3 ods. 5 až 8.

Z tohto dôvodu strategická dokumentácia v zásade vychádza z dialógu medzi Úniou a v prípade potreby aj príslušnými členskými štátmi s partnerskou krajinou alebo regiónom, medzi partnerskou krajinou alebo regiónom a občianskou spoločnosťou a regionálnymi a miestnymi orgánmi, aby sa zabezpečilo dostatočne zodpovedné spolupôsobenie danej krajiny alebo regiónu v procese a aby sa podnietila podpora pre vnútroštátne stratégie rozvoja, a najmä stratégie zmierňovania chudoby.

2. Strategická dokumentácia sa môže preskúmať v polovici svojho trvania alebo v prípade potreby ad hoc, a to v súlade s príslušnými zásadami a postupmi ustanovenými v dohodách o partnerstve a spolupráci uzavretými s partnerskými krajinami a regiónmi.
3. Strategická dokumentácia sa vypracúva pre príslušné partnerské krajiny alebo regióny, ak nebol pre príslušnú partnerskú krajinu alebo regióny vypracovaný spoločný rámcový dokument ustanovujúci komplexnú stratégiu Únie vrátane rozvojovej politiky.

Strategická dokumentácia sa nevyžaduje v prípade:

- a) krajín, ktoré majú vnútroštátnu rozvojovú stratégiu v podobe vnútroštátneho rozvojového plánu alebo podobný rozvojový dokument schválený Komisiou ako základ príslušného viacročného orientačného programu v prípade prijatia tohto dokumentu,
 - b) krajín alebo regiónov, pre ktoré bol schválený spoločný viacročný programový dokument medzi Úniou a členskými štátmi,
 - c) regiónov, ktoré majú stratégiu schválenú spoločne s EÚ.
4. Strategická dokumentácia sa nevyžaduje v prípade krajín alebo regiónov prijímajúcich príspevky z Únie v rámci tohto nariadenia, ktoré v období rokov 2014 až 2020 neprekročia 50 miliónov EUR.
 5. Viacročné orientačné programy sa vypracúvajú pre každú krajinu alebo región, ktoré prijímajú orientačné prostriedky Únie v rámci tohto nariadenia, s výnimkou krajín alebo regiónov uvedených v odseku 4 sa tieto dokumenty vypracúvajú na základe strategickej dokumentácie alebo podobných dokumentov uvedených v tomto článku.

Na účely tohto nariadenia, pokiaľ je to v súlade so zásadami podmienkami ustanovenými v tomto odseku, a to vrátane orientačného pridelenia prostriedkov, ako aj s postupmi ustanovenými v článku 14 môže byť za viacročný orientačný program považovaný spoločný dokument pre viacročnú prípravu programov uvedený v odseku 3 písm. b) v bodoch, v ktorých je v súlade so zásadami a podmienkami stanovenými v tomto odseku.

Vo viacročných orientačných programoch sa stanovujú prioritné oblasti vybrané pre financovanie z Únie, konkrétne ciele, očakávané výsledky, ukazovatele výkonu a orientačné pridelenie prostriedkov, a to celkové, ako aj pre jednotlivé prioritné oblasti. Toto pridelenie sa podľa potreby môže uviesť vo forme rozmedzia a niektoré prostriedky môžu zostať nepridelené.

Viacročné orientačné programy by sa mali v prípade potreby upraviť, a to na základe preskúmania v polovici ich trvania alebo preskúmania ad hoc strategickej dokumentácie, z ktorej vychádzajú.

Na základe zásady vzájomnej zodpovednosti uplatňovanej pri presadzovaní a plnení schválených cieľov vrátane cieľov týkajúcich sa dobrej správy vecí verejných, demokracie a dodržiavania ľudských práv, ako aj právneho štátu, sa môžu orientačné pridelené prostriedky po vykonaní preskúmaní zvýšiť alebo znížiť, a to najmä vzhľadom na osobitné potreby, ako napríklad v prípade krízovej, pokrízovej alebo nestabilnej situácie alebo v prípade výnimočne dobrého alebo neuspokojivého výkonu.

Článok 12

Príprava programov pre krajiny v krízovej alebo pokrízovej situácii alebo nestabilné krajiny

1. Pri vypracúvaní programových dokumentov pre krajiny v krízovej alebo pokrízovej situácii alebo nestabilné krajiny sa zohľadňujú zraniteľnosť, osobitné potreby a okolnosti týchto krajín alebo regiónov.

Primeraná pozornosť sa musí venovať predchádzaniu konfliktov, budovaniu štátu a zabezpečovaniu mieru, zmiereniu po konflikte a opatreniam obnovy.

Ak sú partnerské krajiny alebo skupiny partnerských krajín priamo dotknuté alebo ovplyvnené krízou, stavom po kríze alebo nestabilitou, osobitný dôraz sa kladie na posilnenie koordinácie pomoci, obnovy a rozvoja, aby sa podporil prechod z núdzovej situácie do fázy rozvoja. Programy pre krajiny a regióny v nestabilnej situácii alebo také, ktoré sú pravidelne vystavované prírodným katastrofám, tiež zabezpečujú pripravenosť na prírodné katastrofy a ich prevenciu a odstraňovanie následkov takýchto katastrof.

2. V prípade krízovej, pokrízovej či nestabilnej situácie alebo ohrozenia demokracie, právneho štátu, ľudských práv a základných slobôd, keď sa vyžaduje rýchla reakcia Únie, sa môže na úpravu dokumentu po preskúmaní ad hoc stratégie spolupráce krajiny alebo regiónu použiť naliehavý postup uvedený v článku 15 ods. 4 spoločného vykonávacieho nariadenia.

Pri týchto preskúmaniach sa môže navrhnúť osobitná a prispôbená stratégia s cieľom zabezpečiť prechod na dlhodobú spoluprácu a rozvoj, čím sa podporí lepšia koordinácia a prechod medzi humanitárnymi a rozvojovými politickými nástrojmi.

Článok 13

Programové dokumenty pre tematické programy

1. Vo viacročných orientačných programoch pre tematické programy sa stanoví stratégia Únia pre príslušnú tému, priority financovania Únie, osobitné ciele, očakávané výsledky a ukazovatele výkonu, ako aj medzinárodná situácia a činnosti hlavných partnerov. V prípade potreby sa stanovia zdroje a priority zásahov pre účasť na celosvetových iniciatívach. Viacročné orientačné programy sú v súlade s dokumentmi uvedenými v článku 11 ods. 3.
2. Viacročné orientačné programy tiež obsahujú orientačné pridelenia finančných prostriedkov, a to celkové, ako aj pre jednotlivé prioritné oblasti. Toto pridelenie sa podľa potreby môže uviesť vo forme rozmedzia a niektoré prostriedky môžu zostať nepridelené. Viacročné orientačné programy sa v prípade potreby upravujú s cieľom dosiahnuť účinnú implementáciu politík, pričom sa zohľadnia všetky preskúmania v polovici ich trvania alebo preskúmania ad hoc.
3. Komisia a členské štáty sa navzájom, ako aj s inými darcami a subjektmi v oblasti rozvoja vrátane zástupcov občianskej spoločnosti a miestnych orgánov poradia v začiatkovej fáze plánovania, aby sa podporila doplnkovosť ich činností spolupráce.

Článok 14

Schválenie strategickej dokumentácie a prijatie viacročných orientačných programov

1. Komisia schváli strategickú dokumentáciu a prijme viacročné orientačné programy v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 15 ods. 3 spoločného vykonávacieho nariadenia. Tento postup sa vzťahuje aj na významné preskúmania, výsledkom ktorých je významná úprava stratégie alebo jej programov.
2. Postup uvedený v odseku 1 sa nevzťahuje na nevýznamné úpravy strategickej dokumentácie a viacročných orientačných programov, napríklad na technické úpravy, prerozdelenie prostriedkov v rámci orientačných pridelení pre jednotlivé prioritné oblasti, ani na zvýšenie alebo zníženie objemu počiatkových orientačných pridelených prostriedkov o menej než 20 %, za predpokladu, že tieto úpravy neovplyvňujú prioritné oblasti a ciele stanovené v týchto dokumentoch. V takom prípade sa úpravy do jedného mesiaca oznámia Európskemu parlamentu a Rade.
3. Komisia môže upraviť strategickú dokumentáciu a viacročné orientačné programy z dôvodu naliehavosti v súvislosti s okolnosťami uvedenými v článku 15. ods. 4 spoločného vykonávacieho nariadenia len v riadne odôvodnených naliehavých prípadoch súvisiacich *okrem iného* s okolnosťami uvedenými v článku 12 ods. 2.

HLAVA V

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 15

Účasť tretej krajiny, ktorá nie je oprávnená podľa tohto nariadenia

Za riadne odôvodnených okolností a s cieľom zabezpečiť súdržnosť a efektívnosť financovania z prostriedkov Únie alebo posilniť regionálnu alebo medziregionálnu spoluprácu môže Komisia rozhodnúť, bez toho, aby bol dotknutý článok 2 ods. 3, o rozšírení oprávnenosti využívania opatrení pre krajiny, územia a regióny, ktoré by inak neboli oprávnené na využívanie financovania podľa článku 1, ak je opatrenie, ktoré sa má implementovať, celosvetovej, regionálnej, medziregionálnej alebo cezhraničnej povahy. Bez ohľadu na ustanovenia článku 8 ods. 1 spoločného vykonávacieho nariadenia sa môžu postupov, ktorými sa tieto opatrenia implementujú, zúčastňovať fyzické a právnické osoby z príslušných krajín, území a regiónov.

Článok 16

Pozastavenie pomoci

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o pozastavení pomoci v dohodách o partnerstve a spolupráci s partnerskými krajinami a regiónmi, ak partnerská krajina nedodrží zásady uvedené v článku 3 ods. 1, Únia vyzve partnerskú krajinu na konzultácie s cieľom nájsť riešenie prijateľné pre obe strany, to však s výnimkou osobitne naliehavých prípadov. Ak konzultácie s partnerskou krajinou nevedú k riešeniu prijateľnému pre obe strany alebo ak sa konzultácie v osobitne naliehavých prípadoch zamietnu, Rada môže prijať potrebné opatrenia v súlade s článkom 215 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktoré môžu obsahovať úplné alebo čiastočné pozastavenie pomoci Únie.

Článok 17

Delegovanie právomocí Komisii

Komisia má právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 18 s cieľom zmeniť a doplniť prílohy I až VII tohto nariadenia.

Článok 18

Vykonávanie delegovania právomocí

1. Delegovaná právomoc uvedená v článku 17 sa udeľuje na obdobie platnosti tohto nariadenia.
2. Európsky parlament alebo Rada môžu delegovanie právomocí uvedené v článku 18 kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomocí, ktorá je v ňom uvedená. Nadobudne účinnosť dňom nasledujúcim po uverejnení rozhodnutia v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý

sa v ňom uvádza. Rozhodnutie neovplyvní platnosť žiadnych delegovaných aktov, ktoré sú už v platnosti.

3. Komisia oznamuje delegovaný akt Európskemu parlamentu a Rade súčasne, a to hneď po jeho prijatí.
4. Okrem prípadov uvedených v odseku 5 nadobúda prijatý delegovaný akt účinnosť len vtedy, ak v lehote dvoch mesiacov od oznámenia tohto aktu Európskemu parlamentu a Rade voči nemu Európsky parlament alebo Rada nevznesú žiadne námietky, alebo ak Európsky parlament a Rada Komisiu pred uplynutím tejto lehoty informujú, že námietky nevznesú. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.
5. Obdobie, počas ktorého sa nevznesú námietky, bude na účely zosúladenia príloh I, II a III s rozhodnutiami OECD/DAC o preskúmaní zoznamu príjemcov stanovenom v článku 1 písm. a) jeden týždeň.

Článok 19

Výbor

Komisii pomáha výbor pre nástroj rozvojovej spolupráce. Týmto výborom je výbor v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 20

Finančná referenčná suma

1. Finančná referenčná suma na implementáciu tohto nariadenia v období rokov 2014 – 2020 je 23 294 700 00 milióna EUR.
2. Orientačné výšky minimálnych súm určených na jednotlivé programy uvedené v článkoch 5 až 9 sú stanovené v prílohe VII na obdobie rokov 2014 až 2020. Tieto sumy sa môžu znovu prideliť v rámci programov prostredníctvom delegovaného aktu podľa článku 18. Sumy v rámci programu celosvetových verejných statkov a problémov sa môžu znovu prideliť v rámci podpoložiek na základe rozhodnutia Komisie, ktoré sa oznámi Európskemu parlamentu a Rada do jedného mesiaca od prijatia.
3. Ako bolo uvedené v článku 13 ods. 2 nariadenia „Erasmus pre všetkých“ bude s cieľom podporiť medzinárodný rozmer vyššieho vzdelávania vyčlenená suma približne 1 812 100 00 mld. EUR z rôznych nástrojov vonkajšej politiky (Nástroj rozvojovej spolupráce, Nástroj európskeho susedstva, Nástroj predvstupovej pomoci, Nástroj partnerstva a Európsky rozvojový fond), ktorá bude použitá na opatrenia zamerané na vzdelávaciu mobilitu do a z krajín mimo EÚ a opatrenia zamerané na spoluprácu a politický dialóg so štátnymi orgánmi/inštitúciami/organizáciami v týchto krajinách. Na využitie týchto prostriedkov sa budú uplatňovať ustanovenia nariadenia „Erasmus pre všetkých“.

Finančné prostriedky bude sprístupnené prostredníctvom dvoch viacročných platieb na prvé štyri roky, respektíve na nasledujúce 3 roky. Tieto prostriedky budú zohľadnené vo viacročnom orientačnom plánovaní týchto nástrojov v súlade s určenými potrebami a prioritami príslušných krajín. Sumy môžu byť revidované v prípade závažných nepredvídaných okolností alebo zásadných politických zmien v súlade s prioritami vonkajšej politiky EÚ.

Článok 21

Európska služba pre vonkajšiu činnosť

Toto nariadenie sa uplatňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2010/427/EÚ o organizácii a fungovaní Európskej služby pre vonkajšiu činnosť.

Článok 22

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Toto nariadenie je záväzné celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

Uplatňuje sa od 1. januára 2014.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*

PARTNERSKÉ KRAJINY A REGIÓNY OPRÁVNENÉ PODĽA ČLÁNKU 1 ODS. 1 PÍSM. a)

Latinská Amerika

1. Argentína
2. Bolívia
3. Brazília
4. Čile
5. Kolumbia
6. Kostarika
7. Kuba
8. Ekvádor
9. Salvádor
10. Guatemala
11. Honduras
12. Mexiko
13. Nikaragua
14. Panama
15. Paraguaj
16. Peru
17. Uruguaj
18. Venezuela

Ázia

19. Afganistan
20. Bangladéš
21. Bhután
22. Kambodža

- 23. Čína
- 24. India
- 25. Indonézia
- 26. Kórejská ľudovodemokratická republika
- 27. Laos
- 28. Malajzia
- 29. Maldivy
- 30. Mongolsko
- 31. Mjanmarsko/Barma
- 32. Nepál
- 33. Pakistan
- 34. Filipíny
- 35. Srí Lanka
- 36. Thajsko
- 37. Vietnam

Stredná Ázia

- 38. Kazachstan
- 39. Kirgizská republika
- 40. Tadžikistan
- 41. Turkménsko
- 42. Uzbekistan

Stredný východ

- 43. Irán
- 44. Irak
- 45. Jemen

Južná Afrika

46. Južná Afrika

PRÍLOHA II

ZOZNAM OECD/DAC PRÍJEMCOV OFICIÁLNEJ ROZVOJOVEJ POMOCI

Platný pre správy za roky 2011, 2012 a 2013.

Najmenej rozvinuté krajiny	Iné krajiny s nízkymi príjmami (HND per capita ≤ \$ 1 005 v 2010)	Krajiny a územia s nižšími strednými príjmami (HND per capita \$ 1 006 - \$ 3 975 v 2010)	Krajiny a územia s vyššími strednými príjmami (HND per capita \$ 3 976 - \$ 12 275 v 2010)
Afganistan Angola Bangladéš Benin Bhután Burkina Burundi Kambodža Stredoafrická republika Čad Komory Kongo Džibutsko Rovníková Guinea Eritrea Ethiopia Gambia Guinea Guinea-Bissau Haiti Kiribati Laos Lesotho Libéria Madagaskar Malawi Mali Mauritánia Mozambik Mjanmarsko Nepál Niger Rwanda Samoa Svätý Tomáš Senegal Sierra Leone Šalamúnové ostrovy Somálsko Sudán Tanzánia Východný Timor Togo Tuvalu Uganda Vanuatu Jemen Zambia	Keňa Kórejská republika Kirgizsko Južný Sudán Tadžikistan Zimbabwe	Arménsko Belize Bolívia Kamerun Kapverdy Kongo Pobrežie Slonoviny Egypt Salvador Fidži Gruzínsko Ghana Guatemala Guyana Honduras India Indonézia Irak Kosovo (1) Marshallove ostrovy Mikronézia Moldavsko Mongolsko Maroko Nikaragua Nigéria Pakistan Papua Nová Guinea Paraguaj Filipíny Srí Lanka Svazijsko Sýria * Tokelau Tonga Turkmenistan Ukrajina Uzbekistan Vietnam Západný breh a pásma Gazy	Albánsko Alžírsko * Anguilla Antigua a Barbuda Argentína Azerbajdžan Bielorusko Bosna and Hercegovina Botswana Brazília Čile Čína Kolumbia Cookove ostrovy Kostarika Kuba Dominika Dominikánska republika Ekvádor Macedónsko Gabon Grenada Irán Jamajka Jordán Kazachstan Libanon Libya Malajzia Maldivy Maurícius Mexiko Čierna Hora * Montserrat Namíbia Nauru Niue Palau Panama Peru Srbsko Seychely Južná Afrika * Svätá Helena Svätý Krištof Svätá Lucia Svätý Vincent Surinam Thajsko Tunisko Turecko Uruguaj Venezuela * Wallis a Futuna

* Územie

(1) Týmto nie je dotknutý štatút Kosova podľa medzinárodného práva.

PRÍLOHA III

PARTNERSKÉ KRAJINY A REGIÓN Y S DVOJSTRANNOU SPOLUPRÁCOU PODEA ČLÁNKU 5 ods. 2

Zoznam krajín, ktoré sú príjemcami bilaterálnej rozvojovej pomoci v rámci tohto nariadenia v súlade s článkom 5 ods. 2:

1. Bolívia
2. Kuba
3. Salvádor
4. Guatemala
5. Honduras
6. Nikaragua
7. Paraguaj
8. Afganistan
9. Bangladéš
10. Bhután
11. Kambodža
12. Kórejská ľudovodemokratická republika
13. Laos
14. Mongolsko
15. Mjanmarsko/Barma
16. Nepál
17. Pakistan
18. Filipíny
19. Srí Lanka
20. Vietnam
21. Kirgizská republika
22. Tadžikistan

23. Turkménsko

24. Uzbekistan

25. Irak

26. Jemen

27. Južná Afrika

OBLASTI SPOLUPRÁCE V RÁMCI GEOGRAFICKÝCH PROGRAMOV

A. SPOLOČNÉ OBLASTI SPOLUPRÁCE V RÁMCI GEOGRAFICKÝCH PROGRAMOV

Geografické programy sa môžu pripravovať, *okrem iného*, z oblastí spolupráce uvedených v tomto dokumente, čo sa však nemusí nevyhnutne zhodovať s predstavami v jednotlivých sektoroch. Priority sa stanovujú v súlade s oznámením Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ: program zmeny a v súlade s následnými závermi inštitúcií Rady.

I. Ľudské práva, demokracia a ďalšie kľúčové prvky dobrej správy vecí verejných

- a) Demokracia, ľudské práva a právny štát
- b) Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien
- c) Riadenie verejného sektora
- d) Daňová politika a správa
- e) Korupcia
- f) Občianska spoločnosť a miestne orgány
- g) Prírodné zdroje
- h) Vzťah medzi rozvojom a bezpečnosťou

II. Inkluzívny a udržateľný rast pre ľudský rozvoj

- a) Sociálna ochrana, zdravie, vzdelávanie a zamestnanosť
- b) Podnikateľské prostredie, regionálna integrácia a svetové trhy
- c) Udržateľné poľnohospodárstvo a energetika

III. Ďalšie dôležité oblasti politickej súdržnosti v oblasti rozvoja

- a) Zmena klímy a životné prostredie
- b) Migrácia a azyl
- c) Prechod od humanitárnej pomoci a krízových reakcií k dlhodobej rozvojovej spolupráci

B. KONKRÉTNE OBLASTI SPOLUPRÁCE NA REGIÓN

Pomoc Európskej únie sa sústreďuje na podporu opatrení a dialógu v rámci sektorov, ktoré sú v súlade s článkom 5 a celkovým účelom a rozsahom pôsobnosti, cieľmi a všeobecnými zásadami tohto nariadenia. Dôkladne je potrebné zvážiť oblasti opísané nižšie, vypracované na základe spoločne schválených stratégií, partnerstva, spolupráce a obchodných dohôd. Priority sa stanovujú v súlade s oznámením Program zmeny s následnými závermi Rady.

Latinská Amerika

- a) Podnecovanie sociálnej súdržnosti, najmä sociálneho začlenenia, dôstojnej práce a rovnosti, rodovej rovnosti a práv žien
- b) Riešenie problémov riadenia a podpora politických reforiem, a to najmä v oblastiach sociálnych politík, riadenia verejných financií a zdaňovania, bezpečnosti (vrátane drog, kriminality a korupcie), posilňovanie dobrej správy vecí verejných a verejných inštitúcií (a to aj prostredníctvom inovačných mechanizmov na zabezpečenie technickej spolupráce, napr. TAIEX a vytváranie partnerstiev), ochrana ľudských práv vrátane práv pôvodných obyvateľov a práv potomkov obyvateľov s africkým pôvodom, boj proti diskriminácii a boj proti výrobe a užívaniu drog a obchodovaniu s drogami
- c) Podpora rôznych procesov regionálnej integrácie a prepojenia sieťových infraštruktúr pri súčasnom zabezpečení doplnkovosti s činnosťami, ktoré podporuje Európska investičná banka (EIB) a iné inštitúcie
- d) Riešenie vzťahu medzi bezpečnosťou a rozvojom
- e) Podpora politík v oblasti vzdelávania a vývoja spoločného priestoru Latinskej Ameriky pre vyššie vzdelávanie
- f) Riešenie hospodárskej zraniteľnosti a prispievanie k štrukturálnej transformácii vytváraním intenzívnych partnerstiev v oblasti obchodu, investícií, know-how a výskumu, technológií a inovácií, a podpora udržateľného a inkluzívneho rastu vo všetkých rozmeroch, s osobitným zameraním na úlohy v oblasti migrácie, bezpečnosti potravín (vrátane udržateľného poľnohospodárstva a rybolovu), zmeny klímy, udržateľných energií, ochrany lesov a zlepšovania služieb biodiverzity a ekosystémov vrátane vody lesov, ako aj na produktívne investovanie s cieľom vytvárať viac lepších pracovných miest
- g) Zabezpečenie vhodných následných činností súvisiacich s krátkodobými naliehavými opatreniami v situácii po katastrofe alebo v pokrízovej situácii implementovanými prostredníctvom ďalších finančných nástrojov

Ázia

- a) Podnecovanie sociálnej súdržnosti, najmä sociálneho začlenenia, dôstojnej práce a rovnosti a rodovej rovnosti
- b) Vytváranie inkluzívnych partnerstiev v oblasti obchodu, investícií, pomoci, migrácie, výskumu, inovácií a technológií

- c) Budovanie a posilňovanie zákonných, efektívnych a zodpovedných verejných inštitúcií a orgánov prostredníctvom podpory inštitucionálnych reforiem (vrátane reformy dobrej správy vecí verejných, boja proti korupcii, riadenia verejných financií, daní a verejnej správy) a legislatívnych, administratívnych a regulačných reforiem v súlade s medzinárodnými normami v nestabilných štátoch a krajinách v konfliktných a pokonfliktných situáciách
- d) Podpora aktívnej a organizovanej občianskej spoločnosti na rozvoj a posilňovanie verejno-súkromných partnerstiev
- e) Podpora zmierňovania zmeny klímy a prispôsobenia zmene klímy, podpora udržateľnej spotreby a produkcie, ako aj investícií do čistých technológií, udržateľných energií, dopravy, udržateľného poľnohospodárstva a rybolovu, ochrana služieb biodiverzity a ekosystémov, ako aj ich zlepšovanie, vrátane vody a lesov, a vytváranie slušných pracovných miest v ekologickom hospodárstve
- f) Podnecovanie väčšej regionálnej integrácie a spolupráce orientovanej na výsledky podporou rôznych procesov regionálnej integrácie a dialógu
- g) Prispievanie k prevencii zdravotných rizík (a reakciám na ne) vrátane rizík vyplývajúcich zo vzájomného kontaktu zvierat, ľudí a ich prostredí
- h) V súvislosti so vzťahom medzi bezpečnosťou a rozvojom boj proti korupcii a organizovanému zločinu, výrobe a užívaniu drog, ako aj obchodovaniu s nimi, boj proti iným formám nezákonného obchodovania a podpora účinného riadenia hraníc a cezhraničnej spolupráce
- i) Podpora pripravenosti na katastrofy a dlhodobé obnovovanie prostredia po katastrofe vrátane oblastí ako bezpečnosť potravín, stravovanie a pomoc ľuďom bez domova

Stredná Ázia

V súlade so spoločnými cieľmi stanovenými v stratégii EÚ pre strednú Áziu týkajúcimi sa nového partnerstva prijatého v roku 2007:

- a) Podpora ústavných reforiem a legislatívnej, administratívnej a regulačnej aproximácie s Úniou vrátane hlbšej demokratizácie a organizácie občianskej spoločnosti, podpora právneho štátu, dobrej správy vecí verejných, daní a posilnenia vnútroštátnych inštitúcií a orgánov, napríklad volebných orgánov, parlamentov, reformy verejnej správy a riadenia verejných financií
- b) Podpora inkluzívneho a udržateľného hospodárskeho rastu, riešenie spoločenských a regionálnych nerovností a podpora politik v oblastiach vzdelávania, výskumu, inovácií a technológií, zdravia, dôstojnej práce, udržateľnej energie, poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, posilnenie MSP pri súčasnej stimulácii rozvoja trhového hospodárstva, obchodu a investícií vrátane regulačných reforiem a podpory integrácie do WTO
- c) Podpora efektívneho riadenia hraníc a cezhraničnej spolupráce v záujme podpory udržateľného hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozvoja v pohraničných regiónoch, v oblasti vzťahu medzi bezpečnosťou a rozvojom boj proti organizovanému zločinu a všetkým formám nelegálneho obchodovania vrátane boja proti výrobe a užívaniu drog, ako aj ich negatívnym vplyvom vrátane boja proti HIV/AIDS

- d) Podpora dvojstrannej a regionálnej spolupráce, dialógu a integrácie, a to aj s krajinami, ktorých sa týka nástroj európskej susedskej politiky, a podpora iných nástrojov Únie na podporu politických reforiem vrátane nástrojov na budovanie verejných kapacít prostredníctvom budovania inštitúcií, technickej pomoci (napr. TAIEX), výmeny informácií a vytvárania partnerstiev a nástrojov kľúčových investícií pomocou vhodných mechanizmov uvoľňovania finančných zdrojov EÚ do oblastí vzdelávania, životného prostredia a energetiky, vody a hygieny, dosahovanie nízkych emisií a odolnosti voči vplyvom zmeny klímy, ako aj posilňovania celkovej bezpečnosti a bezpečnosti medzinárodných dodávok energií a dopravných činností, prepojení, sietí a ich prevádzkovateľov, a to aj pomocou činností podporovaných EIB

Stredný východ

- a) Riešenie otázok dobrej správy vecí verejných (vrátane oblasti daní), ľudských práv a politickej rovnosti, najmä v nestabilných štátoch, aby sa mohli vybudovať zákonné, demokratické, účinné a zodpovedné verejné inštitúcie, ako aj aktívna a organizovaná občianska spoločnosť
- b) Podnecovanie sociálnej súdržnosti, najmä sociálneho začlenenia, dôstojnej práce a rovnosti a rodovej rovnosti
- c) Podpora udržateľnej hospodárskej reformy a diverzifikácie, obchodu, rozvoja trhového hospodárstva, produktívnych a udržateľných investícií do hlavných sektorov (napríklad energetiky vrátane obnoviteľných energií), verejno-súkromných partnerstiev a začlenenia partnerských krajín do WTO
- d) Podpora regionálnej spolupráce, dialógu a integrácie okrem iného s krajinami, na ktoré sa vzťahuje nástroj európskej susedskej politiky, a štátmi zo Zálivu, na ktoré sa vzťahuje nástroj partnerstva a ďalšie nástroje EÚ podporujúce *okrem iného* integračné snahy v rámci daného regiónu, napríklad v oblasti hospodárstva, energetiky, vodného hospodárstva, dopravy a utečencov
- e) Dopĺňanie zdrojov nasadzovaných v rámci tohto nástroja súdržnou prácou a podporou prostredníctvom nástrojov EÚ, ktoré sa môžu sústreďovať na širšiu regionálnu spoluprácu podporujúcu záujmy EÚ v oblastiach ako hospodárstvo, energetika, výskum, inovácie a technológie, boj proti výrobe a užívaniu drog, ako aj obchodovaniu s nimi, v súvislosti so vzťahom medzi bezpečnosťou a rozvojom a riadenie migrácie a pomoc vysídleným osobám a utečencom v súvislosti so vzťahom medzi rozvojom a migráciou

Južná Afrika

- a) Podpora konsolidácie demokratickej spoločnosti, dobrej správy vecí verejných a právneho štátu a príspevok k regionálnej a kontinentálnej stabilite a integrácii
- b) Poskytovanie podpory snahám o prispôsobenie vyvolávaným zariadením rôznych oblastí voľného obchodu
- c) Podpora dôstojnej práce, podpora boja proti chudobe, nerovnosti a vylúčeniu vrátane uspokojovania základných potrieb v minulosti znevýhodnených komunít

- d) Prekonávanie hospodárskej zraniteľnosti a dosahovanie štrukturálnej transformácie s dôrazom na slušné zamestnanie prostredníctvom udržateľného a inkluzívneho hospodárskeho rastu, nízkouhlíkový ekologický a udržateľný rozvoj vo všetkých rozmeroch (vrátane udržateľného poľnohospodárstva a rybolovu) a zlepšovanie služieb biodiverzity a ekosystémov
- e) Riešenie sexuálneho násillia a násillia založeného na rodovej nerovnosti, ako aj zdravotných problémov; vrátane pandémie HIV/AIDS a jej vplyvu na spoločnosť.

OBLASTI SPOLUPRÁCE V RÁMCI TEMATICKÝCH PROGRAMOV

A. PROGRAM TÝKAJÚCI SA CELOSVETOVÝCH VEREJNÝCH STATKOV A PROBLÉMOV

V súlade s podmienkami stanovenými v článku 6 sa program v oblasti celosvetových verejných statkov a problémov zameriava na posilňovanie spolupráce, výmenu poznatkov a skúseností a kapacity partnerských krajín. Program sa môže pripravovať *okrem iného* z nasledujúcich oblastí spolupráce, čím sa vzhľadom na silné prepojenia medzi nimi zabezpečí ich maximálna synergia:

Životné prostredie a zmena klímy

- a) Prispievane k implementácii medzinárodného environmentálneho a klimatického rozmeru vízie EÚ 2020;
- b) Neúnavná snaha o pomoc rozvojovým krajinám pri dosahovaní rozvojových cieľov milénia súvisiacich s udržateľným využívaním prírodných zdrojov a udržateľnosťou životného prostredia
- c) Podpora implementácie iniciatív Únie a jej schválených záväzkov na medzinárodnej a regionálnej úrovni alebo záväzkov cezhraničného charakteru najmä v oblastiach zmeny klímy prostredníctvom podpory stratégií odolnosti klímy, predovšetkým adaptačných stratégií prospešných pre biodiverzitu, služieb biodiverzity a ekosystémov, lesného hospodárstva vrátane systému FLEGT, dezertifikácie, integrovaného riadenia vodných zdrojov, riadenia prírodných zdrojov, riadneho chemického riadenia a odpadového hospodárstva, efektívnosti zdrojov a ekologického hospodárstva
- c) Prispievane k lepšej integrácii a presadzovanie cieľov v oblasti zmeny klímy a životného prostredia v EÚ pri spolupráci v oblasti pomoci prostredníctvom podpory metodologickej a výskumnej práce vrátane mechanizmov monitorovania, podávania správ a overovania, mapovania, posudzovania a hodnotenia ekosystémov, čím sa zvyšuje odbornosť v oblasti životného prostredia, podporujú inovačné opatrenia a politická súdržnosť
- d) Posilňovanie environmentálneho riadenia a podpora medzinárodných politických cieľov, a to aj presadzovaním súdržnosti medzi environmentálnymi a inými piliermi medzinárodného riadenia udržateľného rozvoja, poskytovaním pomoci pri regionálnom a medzinárodnom environmentálnom monitorovaní a posudzovaní a podporou účinného súladu a opatrení presadzovania v rámci viacstranných environmentálnych dohôd

Udržateľná energetika

- a) Podpora prístupu k bezpečným, cenovo dostupným, čistým a udržateľným energetickým službám, ktoré sú kľúčovým predpokladom odstránenia chudoby a inkluzívneho rastu, s osobitným dôrazom na využívanie miestnych energetických zdrojov
- b) Posilňovanie intenzívnejšieho využívania technológií obnoviteľných energií, energetickej účinnosti a podpora rozvojových stratégií v oblasti dosahovania nízkych emisií

- c) Podpora energetickej bezpečnosti, napríklad prostredníctvom diverzifikácie zdrojov a ciest, pri zohľadnení problémov s cenovými výkyvmi, potenciál znížiť emisie zlepšovaním trhov a posilňovaním prepojení medzi energetikou a obchodom

Ľudský rozvoj

a) Rast, zamestnanosť a zapojenie súkromného sektora

Podpora opatrení zameraných na vytváranie viacerých a lepších pracovných miest v oblastiach, ako napríklad rozvoj konkurencieschopnosti a odolnosť miestnych mikropodnikov a MSP a ich integrácia do svetového hospodárstva, pomoc rozvojovým krajinám pri integrovaní do viacstranného systému obchodovania, rozvoj súkromného sektora a zlepšenie podnikateľského prostredia, podpora definovania a implementácie priemyselných inovačných a technologických politík, ako aj obchodných politík a dohôd, podpora regionálnych integračných snáh, podpora investičných vzťahov medzi EÚ a partnerskými krajinami a regiónmi a podnecovanie súkromných a verejných investícií a spolupráce prostredníctvom inovačných finančných nástrojov; podpora ekologického hospodárstva, efektívnosti zdrojov a udržateľnej spotreby a výrobných postupov. Podpora využívania elektronickej komunikácie ako nástroja na podporu rastu vo všetkých sektoroch s cieľom prekonať nedostatky vo využívaní digitálnych technológií, zabezpečiť patričný politický a regulačný rámec v tejto oblasti a podporiť rozvoj potrebnej infraštruktúry a využitie služieb a aplikácií založených na IKT.

b) Zamestnanosť, zručnosti, sociálna ochrana a sociálne začlenenie:

i) Podpora vysokej úrovne produktívnej a dôstojnej zamestnanosti, a to najmä pomocou podpory premyslených politík a stratégií zamestnanosti, odborného vzdelávania na zabezpečenie zamestnatelnosti podľa potrieb a vyhliadok pracovného trhu, pracovných podmienok vrátane tieňového hospodárstva, podpora slušnej práce vrátane boja proti detskej práci a sociálneho dialógu, ako aj uľahčenia pracovnej mobility pri dodržiavaní práv migrantov;

ii) Posilnenie sociálnej súdržnosti, a to najmä pomocou zavedenia alebo posilnenia udržateľných systémov sociálnej ochrany vrátane súvisiacej finančnej reformy;

iii) Posilnenie sociálneho začlenenia a spolupráce v oblasti rovnakého prístupu k základným službám, zamestnanosti pre všetkých, posilnenia a dodržiavania práv osobitných skupín, najmä mladých ľudí, osôb s postihnutím, žien a menšín, aby sa na vytváraní blahobytu a využívaní jeho výhod zúčastňovali všetci obyvatelia, a tiež posilnenie kultúrnej diverzity.

c) Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien:

i) Podpora programov na úrovni krajiny podporujúcich posilnenie hospodárskeho a sociálneho postavenia a politickej účasti žien;

ii) Podpora vnútroštátnych, regionálnych a celosvetových iniciatív na podnecovanie začlenenia tejto otázky do programu účinnosti pomoci.

d) Zdravotníctvo

i) Zlepšiť zdravie a pohodu ľudí v rozvojových krajinách prostredníctvom zlepšovania prístupu týchto ľudí k rovnocenným verejným zdravotníckym službám dobrej kvality a konkrétnejšie:

ii) podpora a formulovanie politického programu celosvetových iniciatív s priamymi výraznými výhodami pre partnerské krajiny, pri ktorom sa bude zohľadňovať orientácia na výsledky, účinnosť pomoci a vplyv na zdravotné systémy vrátane podpory partnerských krajín pri lepšom zapojení do týchto iniciatív,

iii) podpora konkrétnych iniciatív najmä na regionálnej a celosvetovej úrovni, ktorými sa posilňujú zdravotnícke systémy a umožňuje krajinám vyvíjať a implementovať riadne, na dôkazoch založené vnútroštátne zdravotné politiky, ako aj iniciatív v prioritných oblastiach (napr. zdravie matiek, sexuálne a reprodukčné zdravie a práva, prístup k plánovaniu rodičovstva, celosvetové verejné statky a reakcie na celosvetové hrozby pre zdravie).

e) Vzdelávanie, poznatky a zručnosti:

i) Podpora dosahovania medzinárodne schválených cieľov v oblasti vzdelávania prostredníctvom celosvetových iniciatív a partnerstiev, s osobitným dôrazom na podporu vedomostí, zručností a hodnôt pre udržateľný a inkluzívny rozvoj

ii) Podpora výmeny skúseností, osvedčených postupov a inovácií na základe vyváženého prístupu k rozvoju vzdelávacích systémov

iii) Zlepšenie rovnakého prístupu k vzdelaniu a kvality vzdelávania, a to aj pre zraniteľné skupiny, ženy a dievčatá, ako aj krajiny s najmenšími úspechmi pri dosahovaní celosvetových cieľov

Potravinová bezpečnosť a udržateľné poľnohospodárstvo

Program je zameraný na posilnenie spolupráce, výmenu poznatkov a skúseností a kapacity partnerských krajín v rámci štyroch pilierov potravinovej bezpečnosti: dostupnosti potravín (produkcia), prístupu k potravinám (vrátane trhov, bezpečných sietí a rodové povedomie), využitia potravín (sociálne zásahy do stravovania) a stability potravín, pričom priority sa kladú na štyri rozmery: drobné poľnohospodárstvo, riadenie, regionálnu integráciu a mechanizmy pomoci najzraniteľnejším skupinám obyvateľstva.

a) Podpora rozvoja udržateľného drobného poľnohospodárstva prostredníctvom nízkouhlíkového a bezpečného prístupu k technológiám, ktorý bude založený na ekosystéme a bude odolný voči zmene klímy (vrátane informačných a komunikačných technológií), ako aj prostredníctvom rozširovania a technických služieb, programov rozvoja vidieka, opatrení podporujúcich produktívne investovanie, riadenia pôdnych a prírodných zdrojov a ochrany genetickej rôznorodosti v hospodárskom prostredí umožňujúcim rozvoj

b) Podpora environmentálnej a sociálnej tvorby politík a riadenia príslušných sektorov, úlohy verejných a neverejných subjektov pri jeho regulácii a využívaní verejných statkov, jeho organizačných kapacít, profesionálnych organizácií a inštitúcií

c) Posilnenie potravinovej a stravovacej bezpečnosti prostredníctvom primeraných politík, vrátane ochrany biodiverzity a ekosystémových služieb, politík na prispôsobenie sa zmene

klímy, informačných systémov, predchádzania krízam a riadenia kríz, ako aj stratégií stravovania zameraných na zraniteľné skupiny obyvateľstva

- d) Posilnenie bezpečných a udržateľných postupov prostredníctvom potravinového a krmivového dodávateľského reťazca

Migrácia a azyl

- a) Podpora riadenia migrácie na všetkých úrovniach
- b) Zabezpečenie lepšieho riadenia migračných tokov vo všetkých rozmeroch
- c) Maximalizovanie rozvojového vplyvu zvýšenej regionálnej a celosvetovej mobility ľudí pri súčasnej podpore a ochrane práv migrantov prostredníctvom podpory formulovania a implementácie premyslených regionálnych a vnútroštátnych migračných a azylových politík a prostredníctvom integrácie rozmeru migrácie do iných regionálnych a vnútroštátnych politík
- d) Zlepšenie všeobecného chápania vzťahu medzi migráciou a rozvojom, ako aj spoločenských a hospodárskych dôsledkov štátnych politík v oblastiach migrácie, azylu alebo v iných oblastiach

B. PROGRAM TÝKAJÚCI SA ORGANIZÁCIÍ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI A MIESTNYCH ORGÁNOV

V súlade s opätovne vyjadrenou podporou EÚ demokracii, ľudským právam a dobrej správe vecí verejných sa programom týkajúcim sa rozvoja organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov posilní spolupráca, výmena poznatkov a skúseností, ako aj kapacít organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov, v partnerských krajinách v rámci podpory medzinárodne schválených rozvojových cieľov.

V súlade s podmienkami stanovenými v článku 6 program prispeje k:

- a) budovaniu inkluzívnej a silnej spoločnosti v partnerských krajinách prostredníctvom posilnených organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov, ako aj základných služieb zameraných na obyvateľov v núdzi,
- b) zvyšovaniu úrovne informovanosti európskych občanov o rozvojových otázkach a k mobilizácii aktívnej verejnej podpory v Únii, znižovaniu chudoby v potenciálne kandidátskych a kandidátskych krajinách a k stratégiám udržateľného rozvoja v partnerských krajinách,
- c) zvyšovaniu kapacít sietí občianskej spoločnosti a miestnych orgánov v Európe a južných krajinách s cieľom zabezpečiť dôležitý a pokračujúci politický dialóg v oblasti rozvoja.

K činnostiam, ktoré podporuje tento program, budú patriť:

- a) zásahy v partnerských krajinách, ktorými sa podporia zraniteľné a marginalizované skupiny obyvateľstva v najmenej rozvinutých krajinách, a to poskytovaním základných služieb organizáciami občianskej spoločnosti a miestnymi orgánmi,

- b) rozvoj kapacít zacielených subjektov, ktoré dopĺňajú podporu poskytovanú v rámci vnútroštátneho programu, opatrenia zamerané na:
- i) posilňovanie kapacity organizácií občianskej spoločnosti v oblasti ich účinnej účasti na rozvojovom procese,
 - ii) umožnenie lepšej interakcie medzi organizáciami občianskej spoločnosti, štátom a ďalšími rozvojovými subjektmi v kontexte rozvoja,
 - iii) posilňovanie kapacít miestnych orgánov v oblasti ich účinnej účasti na rozvojovom procese pri súčasnom uznávaní ich konkrétnej úlohy a špecifik.
- c) zlepšovanie informovanosti verejnosti o otázkach rozvoja a podpora rozvojovo zameraného formálneho aj neformálneho vzdelávania v Únii, v kandidátskych a potenciálne kandidátskych krajinách, aby si rozvojová politika našla pevné miesto v európskej spoločnosti, aby sa vytvorila väčšia podpora verejnosti pre opatrenia proti chudobe a pre spravodlivejšie vzťahy medzi rozvinutými a rozvojovými krajinami, aby sa zlepšila informovanosť o otázkach a problémoch rozvojových krajín a ich obyvateľov a aby sa podporil sociálny rozmer globalizácie,
- d) koordinácia, rozvoj kapacít a inštitucionálne posilňovanie sietí občianskej spoločnosti a miestnych orgánov, v rámci ich organizácií a medzi rôznymi druhmi subjektov aktívnych v európskej verejnej diskusii o rozvoji, ako aj koordinácia, rozvoj kapacít a inštitucionálne posilňovanie sietí organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov, ako aj zastrešujúcich organizácií v južných krajinách.

Organizácie občianskej spoločnosti sú neštátne a neziskové subjekty pôsobiace na nezávislom a zodpovednom základe a patria k nim: mimovládne organizácie, organizácie zastupujúce domorodé obyvateľstvo, organizácie zastupujúce národnostné a/alebo etnické menšiny, miestne obchodné združenia a občianske skupiny, družstvá, združenia zamestnávateľov a odborové zväzy (sociálni partneri), organizácie zastupujúce hospodárske a sociálne záujmy, organizácie boja proti korupcii a podvodom a podpory dobrej správy vecí verejných, organizácie na ochranu občianskych práv a organizácie boja proti diskriminácii, miestne organizácie (vrátane sietí) činné v oblasti decentralizovanej regionálnej spolupráce a integrácie, spotrebiteľské organizácie, organizácie žien a mládeže, vzdelávacie, environmentálne, kultúrne, výskumné a vedecké organizácie, univerzity, cirkvi a náboženské združenia a spoločenstvá, médiá a všetky mimovládne združenia a nezávislé nadácie vrátane nezávislých politických nadácií, ktoré sú schopné prispieť k dosiahnutiu cieľov tohto nariadenia.

Miestne orgány predstavujú veľké množstvo regionálnych foriem riadenia, napríklad na úrovni obcí, komunít, okresov, grófstiev, provincií, regiónov atď.

OBLASTI ČINNOSTI V RÁMCI CELOAFRICKÉHO PROGRAMU

Celoafrický program podporuje ciele a všeobecné zásady spoločnej stratégie EÚ a Afriky, a to najmä:

- a) ciele, iniciatívy a činnosti schválené v spoločnej stratégii EÚ a Afriky a jej následných akčných plánoch, ktoré sa okrem iného týkajú oblastí: zabezpečovania mieru a bezpečnosti, demokratického riadenia a ľudských práv, obchodu, regionálnej integrácie a infraštruktúry (vrátane dopravy), rozvojových cieľov milénia, energetiky, zmeny klímy a životného prostredia, migrácie, mobility a zamestnanosti, vedy, informačnej spoločnosti a vesmíru, ako aj prierezových otázok medzi týmito oblasťami,
- b) poskytovania podpory iným príslušným iniciatívam a činnostiam schváleným prostredníctvom pracovných ustanovení zavedených v spoločnej stratégii,
- c) uplatňovania zásady zaobchádzania s Afrikou ako celkom a zabezpečenia súdržnosti medzi regionálnou a kontinentálnou úrovňou so zameraním najmä na činnosti medziregionálnej, kontinentálnej alebo celosvetovej povahy a podporu spoločných iniciatív medzi EÚ a Afrikou v celosvetovom meradle.

PRÍLOHA VII

**ORIENTAČNÉ PRIDELENIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV NA OBDOBIE ROKOV
2014 – 2020**

(V MILIÓNOCH EUR)

Geografické programy 13 991.5 EUR

Tematický program zameraný na celosvetové verejné statky a problémy 6 303.2 EUR

Z toho:

–	Životné prostredie a zmena klímy	31.8 % ²⁸
–	Udržateľná energetika	12.7 %
–	Ľudský rozvoj	20,0 %
–	Potravinová bezpečnosť a udržateľné poľnohospodárstvo	28,4 %
–	Migrácia a azyl	7,1 %

Minimálne 50 % prostriedkov pred použitím markerov vychádzajúcich z metodológie OECD (Rio-markery) bude slúžiť na opatrenia v oblasti klímy a ciele súvisiace so životným prostredím.

**Tematický program zameraný na organizácie občianskej spoločnosti a miestne orgány
2 000 EUR**

Celoafrický program 1 000 EUR

²⁸ Finančné prostriedky by sa v zásade rovnomerne rozdelili medzi oblasť životného prostredia a zmeny klímy.

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ PRE NÁVRHY

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

- 1.1. Názov návrhu/iniciatívy
- 1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB
- 1.3. Druh návrhu/iniciatívy
- 1.4. Ciele
- 1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy
- 1.6. Trvanie a finančný vplyv
- 1.7. Plánovaný spôsob riadenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

- 2.1. Pravidlá týkajúce sa monitorovania a predkladania správ
- 2.2. Systém riadenia a kontroly
- 2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

- 3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a výdavkové riadky rozpočtu
- 3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky
 - 3.2.1. *Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky*
 - 3.2.2. *Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky*
 - 3.2.3. *Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky*
 - 3.2.4. *Súlad s platným viacročným finančným rámcom*
 - 3.2.5. *Účasť tretích strán na financovaní*
- 3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ PRE NÁVRHY

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci štruktúry ABM/ABB ^{29 30}

Hlava 19: Vonkajšie vzťahy

19 02: Spolupráca s tretími krajinami v oblasti migrácie a azylu

19 09: Vzťahy s Latinskou Amerikou

19 10: Vzťahy s Áziou, strednou Áziou a Stredným východom (Irak, Irán, Jemen)

Hlava 21: Rozvoj a vzťahy so štátmi africkej, karibskej a tichomorskej oblasti (AKT)

21 02: Potravinová bezpečnosť

21 03: Neštátne subjekty v oblasti rozvoja

21 04: Životné prostredie a udržateľné riadenie prírodných zdrojov vrátane energetiky

21 05: Ľudský a sociálny rozvoj

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

☒ Návrh/iniciatíva sa týka **nového opatrenia**

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **nového opatrenia, ktoré nadväzuje na pilotný projekt/prípravné opatrenie** ³¹

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **predĺženia trvania existujúceho opatrenia**

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **opatrenia presmerovaného na nové opatrenie**

1.4. Ciele

1.4.1. Viacročné strategické ciele Komisie, ktoré sú predmetom návrhu/iniciatívy

Súčasnú nariadenie sa zameriava na posilnenie udržateľného a inkluzívneho rozvoja partnerských krajín a regiónov s primárnym cieľom znižovania chudoby a podpory demokracie, právneho štátu, dobrej správy vecí verejných a dodržiavania ľudských práv, ako sa predpokladá v Zmluve o Európskej únii, a to v Latinskej Amerike, Afrike a Ázii, pri súčasnom zabezpečí súladu s oznámením Komisie o rozvojovej politike EÚ s názvom Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ: program zmeny.

²⁹

ABM: riadenie podľa činností – ABB: zostavovanie rozpočtu podľa činností.

³⁰

GR DEVCO paralelne požiada o zmenu oblastí politiky pre rozpočet na rok 2014.

³¹

Podľa článku 49 ods. 6 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

1.4.2. Konkrétne ciele a príslušné činnosti v rámci ABM/ABB týkajúce sa iniciatívy

V tomto nariadení sa stanovujú základné prvky a základ zásahu EÚ. Prenesenie cieľov nariadenia v rámci rôznych programov (geografických programov, tematického programu v oblasti celosvetových verejných statkov a problémov, tematického programu v oblasti organizácií občianskej spoločnosti, tematického programu v oblasti miestnych orgánov a celoafrického programu) do konkrétnych cieľov sa uskutočňuje prostredníctvom prípravy viacročných programov a ročných akčných programov, v ktorých sa popisujú činnosti, ktoré má EÚ vykonať vrátane očakávaných výsledkov a vplyvu príslušných akcií. Vtedy sú pevne stanovené konkrétne ciele zohľadňujúce špecifiká príslušného opatrenia.

Rozvojové ciele milénia alebo medzinárodne schválené ciele odstraňovania chudoby, ktoré ich po roku 2015 nahradia, poskytnú dobre etablované ukazovatele výkonu:

Č. 1: RCM 1 – Odstránenie chudoby a hladu

- Znížiť na polovicu počet ľudí, ktorých príjem je menší než 1 USD na deň
- Dosiahnuť úplnú a produktívnu zamestnanosť a slušnú prácu pre všetkých vrátane žien a mladých ľudí
- Znížiť na polovicu počet ľudí trpiacich hladom

Č. 2: RCM 2 – Všeobecné vzdelanie

Zabezpečiť, aby deti na celom svete, chlapci aj dievčatá, mohli dokončiť základnú školskú dochádzku

Č. 3: RCM 3 – RCM 3 – Rodová rovnosť

Odstrániť rodovú nerovnosť na úrovni základného a vyššieho vzdelávania a na všetkých úrovniach vzdelávania

Č. 4: RCM 4 – Zdravie detí

Znížiť o dve tretiny úmrtnosť detí do 5 rokov

Č. 5 – RCM 5 – Zdravie matiek

- Znížiť o tri štvrtiny úmrtnosť matiek
- Do roku 2015 dosiahnuť všeobecný prístup k reprodukčnému zdraviu

Č. 6: RCM 6 – Boj proti HIV/AIDS, malárii a iným chorobám

- Zastaviť a zvrátiť šírenie HIV/AIDS
- Dosiahnuť všeobecný prístup k liečbe HIV/AIDS pre všetkých, ktorý ju potrebujú
- Zastaviť a zvrátiť výskyt malárie a iných významných chorôb

Č. 7 – RCM 7 – Udržateľnosť životného prostredia

- Integrovať zásady udržateľného rozvoja do rozvojových politík a programov a zvrátiť straty environmentálnych zdrojov
- Znížiť straty biodiverzity dosiahnutím významného zníženia stratovosti

- Znížiť na polovicu podiel obyvateľov bez udržateľného prístupu k bezpečnej pitnej vode a základnej hygiene
- Dosiahnuť do roku 2020 významné zlepšenie kvality života minimálne 100 miliónov obyvateľov slumov

Č. 8 – RCM 8 – Celosvetové partnerstvo v oblasti rozvoja

- Ďalej rozvíjať otvorený, z pravidiel vychádzajúci, predvídateľný a nediskriminačný obchodný a finančný systém
- Riešiť osobitné potreby najmenej rozvinutých krajín, vnútrozemských krajín a malých ostrovných rozvojových štátov
- Komplexne riešiť dlhy rozvojových krajín
- V spolupráci s farmaceutickými spoločnosťami poskytnúť v rozvojových krajinách prístup k cenovo dostupným základným liekom
- V spolupráci so súkromným sektorom sprístupniť výhody nových technológií, najmä informačných a komunikačných technológií

Príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

19 02 : Spolupráca s tretími krajinami v oblasti migrácie a azylu

19 09 : Vzťahy s Latinskou Amerikou

19 10 : Vzťahy s Áziou, strednou Áziou a Stredným východom (Irak, Irán, Jemen)

21 02 : Potravinová bezpečnosť

21 03 : Neštátne subjekty v oblasti rozvoja

21 04 : Životné prostredie a udržateľné riadenie prírodných zdrojov vrátane energetiky

21 05 : Ľudský a sociálny rozvoj

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv má mať návrh/iniciatíva na príjemcov/cieľové skupiny.

V tomto nariadení sa stanovujú základné prvky a základ zásahu EÚ. Konkrétne opatrenia sa definujú prostredníctvom viacročných programov a ročných akčných programov zameraných na činnosti vykonávané EÚ, ako aj očakávané výsledky a vplyv presadzovaný príslušnými

opatreniami. Vtedy sú pevne stanovené konkrétne ukazovatele zohľadňujúce špecifiká príslušného opatrenia.

1.4.4. *Ukazovatele výsledkov a vplyvu*

Uved'te ukazovatele, pomocou ktorých je možné monitorovať implementáciu návrhu/iniciatívy.

V tomto nariadení sa stanovujú základné prvky a základ zásahu EÚ. Konkrétne opatrenia sa definujú prostredníctvom viacročných programov a ročných akčných programov zameraných na činnosti vykonávané EÚ, ako aj očakávané výsledky a vplyv presadzovaný príslušnými opatreniami. Vtedy sú pevne stanovené konkrétne ukazovatele zohľadňujúce špecifiká príslušného opatrenia.

Medzinárodne odsúhlasené ciele a ukazovatele týkajúce sa rozvojových cieľov milénia zmeny klímy sú už známe. Potrebne je zaviesť jednoznačné referenčné hodnoty, pravidlá monitorovania a predkladania správ pre všetky príslušné politické nástroje EÚ. Pri monitorovaní dosahovania spravodlivých výsledkov v prípade väčšiny zraniteľných skupín v spoločnosti s cieľom zabezpečenia sociálneho začlenenia bude dôležité rozčlenenie ukazovateľov.

1.5. **Dôvody návrhu/iniciatívy**

1.5.1. *Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte*

Pozri posúdenie vplyvu a dôvodovú správu.

EÚ je naďalej zaviazaná pomoci rozvojovým krajinám pri znižovaní a postupnom odstraňovaní chudoby v partnerských krajinách a regiónoch podľa cieľov rozvojovej spolupráce stanovených v zmluvách.

1.5.2. *Pridaná hodnota zapojenia EÚ*

EÚ zastáva pri poskytovaní vonkajších opatrení v mene členských štátov jedinečnú a nestrannú pozíciu, čím sa zvyšuje jej dôveryhodnosť v krajinách, v ktorých pôsobí. Samotná EÚ má k dispozícii kritickú masu potrebnú na riešenie celosvetových problémov, ako napríklad znižovanie chudoby a zmeny klímy. Vďaka svojej rozsiahlej a existujúcej sieti medzinárodných dohôd dokáže poskytovať pomoc chudobným v niektorých najvzdialenejších oblastiach sveta, a to pri implementácii aj koordinácii pomoci.

Pri svojej úlohe sprostredkovateľa inkluzívnosti a viacstrannosti dokáže Únia viac než iné medzinárodné organizácie.

Ako jeden celok má Únia väčší vplyv a väčší pákový efekt v oblasti politického dialógu a darcovskej spolupráce.

Spolupráca s EÚ je tiež nákladovo efektívnejšia, pretože v priemere prináša menšie administratívne náklady.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Hodnotenia, správy Dvora audítorov, ako aj strednodobé preskúmania geografických programov, ukazujú, že pomocou nástroja rozvojovej spolupráce sa dosiahol pokrok v niekoľkých rozvojových cieľoch milénia v rozvojových krajinách nástroja rozvojovej spolupráce. Na základe zásady vlastníctva však musia potrebné reformy a politiky stimulujúce dosahovanie výsledkov prijímať a implementovať vlády krajín prijímajúcich pomoc.

Nové spôsoby implementácie nástroja rozvojovej pomoci, ako napríklad rozpočtová podpora a celosektorový prístup, umožňujú prehĺbiť spoluprácu s partnerskými krajinami: existuje jednoznačný vzťah medzi úrovňou politického dialógu s krajinami prijímajúcimi pomoc a spôsobom poskytnutia pomoci. Nové spôsoby implementácie umožnili aj účinnejšie rozdelenie práce tým, že sa umožnilo spolufinancovanie medzi darcami.

Tematické programy poskytli Komisii ďalšiu pružnosť pri riešení konkrétnych úloh a predstavujú užitočný nástroj dopĺňajúci geografické programy.

V globalizovanom prostredí sú potrebné vzájomne pôsobiace vnútorné a vonkajšie opatrenia. Východiskovým bodom je zameranie na integráciu, nie duplikáciu. Existujúca architektúra neumožňovala Komisii dostatočne rýchlo a v potrebnom rozsahu zasiahnuť, napriek tomu, že pre zabezpečenie účinnosti vnútorných politík EÚ je to najdôležitejšie.

V niektorých prípadoch neboli tematické programy dostatočne pružné na to, aby dokázali reagovať na nedávne celosvetové krízy (napr. kríza cien potravín, vtáčia chrípka) alebo na medzinárodné záväzky prijaté na najvyššej politickej úrovni (napr. biodiverzita a zmena klímy). Tematické programy preto potrebujú väčšiu pružnosť, aby sa umožnilo predvídateľnejšie dlhodobé zapojenie do riešenia otázok celosvetových verejných statkov a problémov a reagovať na rôzne otrasy ovplyvňujúce najchudobnejšie vrstvy obyvateľstva.

Rozvojová spolupráca je naďalej príliš rozdrobená a ambiciózna. Okrem toho je potrebné posilniť doplnkovosť medzi geografickými a tematickými programami.

Dostatočne sa nezohľadnili osobitné potreby krajín v krízovej, pokrízovej alebo nestabilnej situácii a rýchlu reakciu EÚ na neustále sa meniacu situáciu sťažovala nepružnosť rozhodovacieho procesu v oblasti pridelovania prostriedkov, prípravy programov a ich implementácie.

Nástroj rozvojovej spolupráce umožňoval pridelovanie prostriedkov na región bez možnosti ponechať nepridelený objem, čím sa obmedzovalo uvoľňovanie zdrojov na nepredvídané potreby.

A nakoniec, v súčasnosti sú príprava programov a ich implementácia v rámci nástroja rozvojovej spolupráce príliš zložitá, neumožňujú zosúladenie programovacích cyklov EÚ s cyklami partnerov a dostatočne neľahčujú spoločnú prípravu programov s členskými štátmi. Ostatní darcovia nevyužívajú žiadny jednoznačný právny rámec využívania inovačných nástrojov, ako napríklad spájanie a využívanie verejno-súkromných partnerstiev.

1.5.4. Súdržnosť a možná synergia s inými príslušnými nástrojmi

Zrevidovaný nástroj je integrálnou súčasťou celkovej architektúry finančných nástrojov vonkajšieho opatrenia, ktorá sa rozdelí do štyroch hlavných kapitol: politická kapitola zameraná hlavne na spoluprácu s partnerskými krajinami v rámci a mimo rozpočtu, práca na prierezových prioritách a hodnotách, humanitárna pomoc a civilná ochrana a krízové riadenie.

Okrem toho bude v prípade každej krajiny nový nástroj partnerstva dopĺňať rozvojová spolupráca. Integrácia medzi nástrojom rozvojovej spolupráce, ERF a ENPI bude mimoriadne silná v rámci tematického programu zameraného na nástroj rozvojovej spolupráce pre občiansku spoločnosť/miestne orgány a v rámci tematického programu zameraného na celosvetové statky a problémy, keďže tieto programy sa týkajú opatrení (alebo ich dopĺňajú) v geografických regiónoch týchto príslušných nástrojov v oblastiach: podpory občianskej spoločnosti a miestnych orgánov, zmeny klímy, energetiky, potravinovej bezpečnosti, ľudského rozvoja a migrácie.

Interakcia s obchodnou politikou, najmä systémami GSP/GSP plus a Všetko okrem zbraní, ale aj obchodnými dohodami, bude mimoriadne dôležitá aj pri opatreniach pomoci pre obchod alebo pomoci súvisiacej s obchodom financovaných v rámci nástroja rozvojovej spolupráce na dvojstrannej aj regionálnej úrovni.

V globalizovanom prostredí sa súčasťou vonkajšieho opatrenia EÚ čoraz viac stávajú rôzne vnútorné politiky EÚ (ako napríklad v oblastiach životného prostredia, zmeny klímy, zamestnanosti (vrátane dôstojnej práce), rodovej rovnosti, energetiky, vodstva, dopravy, spravodlivosti a bezpečnosti, výskumu, informačnej spoločnosti, imigrácie, rybného hospodárstva) a v súlade s programom EÚ 2020 a Lisabonskou zmluvou sú potrebné vzájomné posilnenie a vnútorné, ako aj vonkajšie opatrenia. Východiskovým bodom je zameranie na integráciu, nie duplikáciu. Hlavné argumenty sú: i) súdržnosť nášho vonkajšieho opatrenia, ii) účinnosť pomoci, najmä záväzku znižovať počet subjektov a programov, iii) maximalizovanie synergií medzi politickými cieľmi.

1.6. Trvanie a finančný vplyv

☒ Návrh/iniciatíva s **obmedzeným trvaním**

- ☐ Návrh/iniciatíva
- ☒ Finančný vplyv od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2020
- ☒ Návrh/iniciatíva s **neobmedzeným trvaním** v platnosti od 1. 1. 2014
- Počiatočná fáza implementácie bude trvať od roku RRRR do roku RRRR,
- potom bude postupovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánovaný spôsob riadenia ³²

☒ **Priame centralizované riadenie** na úrovni Komisie

☒ **Nepriame centralizované riadenie** s delegovaním úloh implementácie na:

- ☒ výkonné agentúry,
- ☒ orgány zriadené spoločnosťami,³³
- ☒ vnútroštátne verejnoprávne subjekty/subjekty poverené vykonávaním verejnej služby,
- ☐ osoby poverené implementáciou konkrétnych opatrení podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte v zmysle článku 49 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

☐ **Zdieľané riadenie** s členskými štátmi

☒ **Decentralizované riadenie** s tretími krajinami

☒ **Spoločné riadenie** s medzinárodnými organizáciami (*určí sa*)

V prípade, že je označený viac ako jeden režim riadenia, je potrebné uviesť podrobnosti v časti Poznámky.

Poznámky

Opatrenia, ktoré sa majú financovať v rámci tohto nariadenia sa implementujú na základe priameho centralizovaného riadenia na úrovni Komisie z centrál alebo prostredníctvom vyhradených delegácií Únie a na základe iného spôsobu riadenia uvedeného v nariadení o rozpočtových pravidlách s cieľom lepšie dosiahnuť ciele nariadenia.

³² Vysvetlenie spôsobov hospodárenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

³³ Podľa článku 185 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

V prípade potreby sa môže predpokladať aj spoločné riadenie konkrétnych opatrení s agentúrami a orgánmi OSN, európskymi alebo medzinárodnými finančnými inštitúciami, ako sú Európska investičná banka, Európska banka pre obnovu a rozvoj, Svetová banka alebo Africká rozvojová banka, ako aj ďalšími medzinárodnými organizáciami aktívnymi v oblasti rozvoja.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Pravidlá monitorovania a predkladania správ

Uved'te časový interval a podmienky.

Systémy monitorovania a hodnotenia Európskej komisie sa čoraz viac sústreďujú na výsledky. Tie sa týkajú interných zamestnancov, ako aj odbornosti.

Manažéri v delegáciách a ústrediach neustále rôznymi metódami monitorujú implementáciu projektov a programov, a to aj prostredníctvom návštev v teréne. Monitorovanie poskytuje cenné informácie o postupe, pomáha manažérom určovať aktuálne a potenciálne problematické oblasti a prijímať opravné opatrenia.

Zmluvy s externými nezávislými odborníkmi na posudzovanie výkonnosti vonkajších opatrení EÚ sa uzatvárajú v troch rôznych systémoch. Tieto posúdenia prispievajú k zodpovednosti a k zlepšovaniu priebežných zásahov a slúžia aj ako poučenia z minulých skúseností, aby bolo možné vypracúvať lepšie politiky a opatrenia v budúcnosti. Pri všetkých týchto nástrojoch sa využívajú medzinárodne uznávané hodnotiace kritériá OECD/DAC vrátane (potenciálneho) vplyvu.

Po prvé, na projektovej úrovni poskytuje systém monitorovania orientovaný na výsledky a riadený ústredím stručný a zacielený prehľad o kvalite vzorových zásahov. Pomocou vysokoštruktúrovanej a normalizovanej metodológie známkujú nezávislí odborníci v rámci systému monitorovania orientovaného na výsledky silné a slabé stránky projektu a poskytujú odporúčania na zlepšenie jeho účinnosti.

Hodnotenia na úrovni projektu riadené delegáciou EÚ poverenou dohľadom nad projektom poskytujú podrobnejšiu hĺbkovú analýzu a pomáhajú projektovým manažérom zlepšovať priebežné a pripravovať budúce zásahy. Na vypracovanie analýzy a zozbieranie spätnej väzby a dôkazov od všetkých zainteresovaných strán, nielen konečných príjemcov pomoci, sa najímajú externí nezávislí odborníci s tematickými a geografickými odbornými znalosťami.

Komisia tiež vykonáva strategické hodnotenia svojich politík, a to od fázy prípravy programov a stratégií až k fáze implementácie zásahov v konkrétnom sektore (napríklad v zdravotníctve, školstve atď.) v krajine alebo regióne alebo v prípade konkrétneho nástroja. Tieto hodnotenia predstavujú dôležitý vstup pri vytváraní politík a navrhovaní nástrojov a projektov. Tieto hodnotenia sú zverejnené na webovej stránke Komisie a súhrn zistení sa prikladá k výročnej správe predkladanej Rade a Európskemu parlamentu..

2.2. Systém riadenia a kontroly

2.2.1. Zistené riziká

Rizikové prostredie

Prevádzkové prostredie pomoci v rámci tohto nástroja je charakterizované týmito rizikami nedosiahnutia cieľov nástroja, neoptimálnym finančným riadením alebo nedodržívaním platných pravidiel (chyby v oblasti zákonnosti a správnosti):

- hospodárska alebo politická nestabilita alebo prírodné katastrofy môžu viesť k ťažkostiam a oneskoreniam v navrhovaní a implementácii zásahov, najmä v nestabilných štátoch,

- nedostatočná inštitucionálna a administratívna kapacita v partnerských krajinách môže viesť k ťažkostiam a oneskoreniam v navrhovaní a implementácii zásahov,
- geograficky rozptýlené projekty a programy (týkajúce sa mnohých štátov/území/regiónov) môžu predstavovať logistické/zdrojové problémy pre monitorovanie, najmä akékoľvek následné činnosti na mieste,
- rozmanitosť potenciálnych partnerov/príjemcov pomoci s rozmanitými štruktúrami a kapacitami vnútornej kontroly môžu fragmentovať, a tým znižovať účinnosť a efektívnosť dostupných zdrojov Komisie na podporu a monitorovanie implementácie,
- nedostatočná kvalita a kvantita dostupných údajov o výsledkoch a vplyve implementácie plánu vonkajšej pomoci/vnútroštátneho rozvoja v partnerských krajinách môže ohrozovať schopnosť Komisie podávať správy o výsledkoch a zodpovednosť za ne,

Očakávaná úroveň rizika nesúladu s platnými pravidlami

Cieľom súladu v prípade nástroja je udržať historickú úroveň rizika nesúladu (chybovosť) v rámci portfólia úradu EuropeAid, ktoré má zostatkovú chybovosť (na viacročnom základe po všetkých plánovaných kontrolách a opravách vykonaných na uzatvorených zmluvách) menej než 2 %. Pri tom sa zvyčajne predpokladá odhadovaná chybovosť 2 až 5 % v oblasti ročnej randomizovanej vzorky transakcií vykonávanej Európskym dvorom audítorov na účely ročného vyhlásenia o dôveryhodnosti. Úrad EuropeAid to považuje za najnižšie riziko nesúladu dosiahnuteľného v súvislosti s vysokorizikovým prostredím a zohľadňujúceho administratívnu záťaž a potrebnú nákladovú efektívnosť kontrol súladu.

2.2.2. Plánované metódy kontroly

Architektúra vnútornej kontroly úradu EuropeAid

Vnútna kontrola alebo riadiaci proces úradu EuropeAid je navrhnutý tak, aby umožňoval dosahovanie cieľov v oblasti účinnosti a efektívnosti svojich činností, spoľahlivosť finančného výkazníctva a súlad s príslušným legislatívnym a procedurálnym rámcom.

Účinnosť a efektívnosť

S cieľom zabezpečiť účinnosť a efektívnosť svojich činností (a zmierniť vysokú úroveň rizika v prostredí vonkajšej pomoci) bude úrad EuropeAid okrem všetkých prvkov strategickej politiky a plánovacieho procesu Komisie, ako aj prostredia vnútorného auditu a ďalších požiadaviek noriem vnútornej kontroly Komisie, naďalej poskytovať prispôbený rámec riadenia pomoci pri činnostiach v rámci všetkých nástrojov, ku ktorým patria:

- prenesené riadenie väčšiny objemu vonkajšej pomoci delegáciami EÚ v tejto oblasti,
- jasná a formalizovaná finančná zodpovednosť (vymenovaných povolujujúcich úradníkov (generálny riaditeľ)) prostredníctvom subdelegovania subdelegovaným povolujujúcim úradníkom (riaditeľ) v ústredí na vedúceho delegácie,
- pravidelné podávanie správ delegácií EÚ ústrediu (správy o riadení vonkajšej pomoci) vrátane výročného vyhlásenia o vierohodnosti vypracovaného vedúcim delegácie,

- poskytnutie významného programu školenia pre zamestnancov ústredia a delegácií,
- významná podpora ústredia/delegácií a usmernení (a to aj prostredníctvom internetu),
- pravidelné overovacie návštevy preneseným delegáciám v intervaloch 3 až 6 rokov,
- metodológia riadenia projektového a programového cyklu vrátane:
- nástrojov podpory kvality v oblasti navrhovania zásahu, jeho realizácie, finančného mechanizmu, systému riadenia, posudzovania a výberu partnerov implementácie atď.,
- programového a projektového riadenia, nástrojov monitorovania a podávania správ na účinnú implementáciu vrátane pravidelného vonkajšieho monitorovania projektov na mieste,
- významných komponentov hodnotenia a auditu.

Finančné výkazníctvo a účtovníctvo

Úrad EuropeAid bude naďalej presadzovať najvyššie štandardy účtovníctva a finančného výkazníctva pomocou časového rozlíšenia Komisie vychádzajúceho z účtovného systému (ABAC), ako aj nástroj špecifický pre vonkajšiu pomoc, akým je spoločný informačný systém RELEX (CRIS).

V súvislosti so súladom s príslušným legislatívnym a procedurálnym rámcom sa metódy kontrolu súladu stanovujú v časti 2.3 (opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam).

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uved'te existujúce a plánované opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam a na ochranu pred podvodmi a nezrovnalosťami.

Vzhľadom na vysokorizikové prostredie, v ktorom úrad EuropeAid vyvíja svoju činnosť, sa musí v jeho systémoch predpokladať častý výskyt možných chýb súladu (nezrovnalostí) v transakciách a budovať vysokú úroveň čo najskorších kontrol prevencie, zisťovania a opráv v procese platieb. Prakticky to znamená, že kontroly súladu úradu EuropeAid sa budú najviac spoliehať na významné kontroly ex ante vykonávané na viacročnom základe vonkajšími audítormi a zamestnancami Komisie v oblasti pred záverečnými projektovými platbami (pri súčasnom vykonávaní niektorých auditov a kontrol ex post), ktoré presahujú finančné záruky požadované v rámci nariadenia o rozpočtových pravidlách. Rámec súladu úradu EuropeAid tvoria *okrem iného* tieto významné zložky:

Preventívne opatrenia

- Povinné základné školenie o otázkach podvodov pre zamestnancov v oblasti riadenia pomoci a audítorov

- Poskytovanie usmernení (a to aj cez internet) vrátane praktickej príručky pre zmluvy, sprievodcu a súboru nástrojov finančného riadenia úradu EuropeAid (pre partnerov implementácie)
- Posúdenie ex ante na zabezpečenie uskutočňovania vhodných opatrení proti podvodom s cieľom zabrániť podvodom a zisťovať podvody pri riadení prostriedkov EÚ v orgánoch riadiacich príslušné prostriedky v rámci spoločného a decentralizovaného riadenia
- Skríning ex ante mechanizmu proti podvodom dostupný v partnerskej krajine v rámci posúdenia kritéria oprávnenosti riadenia verejných financií na získanie rozpočtovej podpory (t. j. aktívny záväzok bojovať proti podvodom a korupcii, primerané inšpekčné orgány, dostatočné súdne kapacity a mechanizmy účinnej reakcie a sankcií)
- Komisia v roku 2008 v Akkre podpísala iniciatívu o transparentnosti medzinárodnej pomoci, v ktorej odsúhlasila normy transparentnosti pomoci na zabezpečenie včasnejších, podrobnejších a pravidelnejších údajov a dokumentov o pomoci
- Komisia od 14. októbra 2011 implementuje prvú fázu normy iniciatívy o transparentnosti medzinárodnej pomoci s cieľom zverejniť transparentnosť informácií o pomoci pred ďalším fórom na vysokej úrovni o účinnosti pomoci, ktoré sa bude konať v Pusane v novembri 2011. Okrem toho bude Komisia v spolupráci s členskými štátmi EÚ spolupracovať na spoločnej webovej aplikácii IT s názvom TR-AID, ktorá bude mať za úlohu previesť údaje o pomoci EÚ poskytnuté pomocou iniciatívy o transparentnosti medzinárodnej pomoci a z iných zdrojov na používateľsky zrozumiteľné informácie o pomoci.

Opatrenia zisťovania a opravné opatrenia

- Vonkajšie audity a overenia (povinné aj založené na riziku) vrátane Európskeho dvora audítorov
- Spätné kontroly (založené na riziku) a vymáhanie
- Pozastavenie financovania z prostriedkov EÚ v prípade závažného podvodu vrátane veľkej korupcie, kým orgány neprijmú príslušné nápravné opatrenie a nezabránia v páchaní týchto podvodov v budúcnosti

Úrad EuropeAid bude naďalej zdokonaľovať svoju stratégiu proti podvodom v súlade s novou stratégiou Komisie proti podvodom prijatou 24. júna 2011 s cieľom zabezpečiť *okrem iného*:

- úplné zosúladenie kontrol súvisiacich s vnútornou stratégiou proti podvodom úradu EuropeAid s novou stratégiou Komisie proti podvodom,
- schopnosť identifikovať pomocou prístupu riadenia rizík podvodov úradu EuropeAid rizikové oblasti podvodov a primerané reakcie,
- systémy používané na vynakladanie prostriedkov EÚ v tretích krajinách umožňujúce získavanie príslušných údajov s cieľom použiť ich pri riadení rizík podvodov (napr. dvojité financovanie),

- v prípade potreby nastavenie skupín sietí a primeraných nástrojov IT určených na analýzu prípadov podvodov súvisiacich s vonkajšou pomocou.

2.4. Odhad nákladov a prínosov kontrol

V prípade portfólia úradu EuropeAid ako celku sa náklady na vnútornú kontrolu alebo riadenie celkovo ročne vyčísľujú odhadom na **658 miliónov EUR** v záväzkoch rozpočtového plánovania na roky 2014 až 2020. Do tejto sumy patrí riadenie ERF, ktorý integrovane pôsobí v rámci riadiacej štruktúry úradu EuropeAid. Tieto neprevádzkové náklady predstavujú približne **6,4 %** odhadovaných ročných priemerných nákladov vo výške **10,2 miliardy EUR** plánovaných pre celkové (prevádzkové + administratívne) záväzky výboru DEVCO na portfólio výdavkov financované zo všeobecného rozpočtu EÚ a Európskeho rozvojového fondu na obdobie rokov 2014 až 2020.

Pri týchto nákladoch na riadenie sa zohľadňujú všetci zamestnanci úradu EuropeAid v ústredí a v delegáciách, infraštruktúra, cestovanie, školenia, monitorovanie, hodnotenie a zmluvy o audite (vrátane činností realizovaných príjemcami pomoci).

Úrad EuropeAid plánuje postupne prostredníctvom zlepšených a zjednodušených ustanovení o nových nástrojoch znížiť pomer riadiacich alebo prevádzkových činností, a to na základe zmien, ktoré budú pravdepodobne súčasťou zrevidovaného nariadenia o rozpočtových pravidlách. Kľúčové prínosy týchto nákladov na riadenie sa prejavujú pri plnení cieľov politík, efektívnom a účinnom využívaní zdrojov, vykonávaní účinných nákladovo efektívnych preventívnych opatrení a ďalších kontrolách na zabezpečenie zákonného a správneho využívania prostriedkov.

Hoci sa budú naďalej presadzovať zlepšenia v oblasti podstaty a zamerania riadiacich činností a kontroly súladu s portfóliom, tieto náklady sú vo všeobecnosti potrebné na účinné a efektívne dosahovanie cieľov nástrojov pri minimálnom riziku nesúladu (do 2 % zostatkovej chybovosti). Sú oveľa nižšie ako riziká spojené s odstraňovaním alebo znižovaním miery vnútorných kontrol v tejto vysokorizikovej oblasti.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky výdavkov

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného o finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavku	Príspevky			
	Okruh IV Globálna Európa	DRP/NRP (³⁴)	z krajín EZVO ³⁵	z kandidátskych krajín ³⁶	z tretích krajín	v zmysle článku 18 ods.1 písm. aa) nariadenia o rozpočtových pravidlách
19	19 01 04 Administratívne výdavky v oblasti nástroja rozvojovej spolupráce politiky vonkajších vzťahov	NRP	NIE	NIE	NIE	NIE
19	19 02: Spolupráca s tretími krajinami v oblasti migrácie a azylu	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
19	19 09: Vzťahy s Latinskou Amerikou	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
19	19 10: Vzťahy s Áziou, strednou Áziou a Stredným východom (Irak, Irán, Jemen)	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
19	19 11: Politická stratégia a koordinácia v politickej oblasti vonkajších vzťahov	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
21	21 01 04 Administratívne výdavky v politickej oblasti rozvoja a vzťahov so štátmi AKT	NRP	NIE	NIE	NIE	NIE
21	21 02: Potravinová bezpečnosť	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
21	21 03: Neštátne subjekty v oblasti rozvoja	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
21	21 04: Životné prostredie a udržateľné riadenie prírodných zdrojov vrátane energetiky	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE
21	21 05: Ľudský a sociálny rozvoj	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE

- **Požadované nové rozpočtové riadky** ³⁷

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

³⁴ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky / NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

³⁵ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

³⁶ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

³⁷ Doplní sa neskôr.

Okruh viacročného o finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavku	Príspevky			
	Číslo [Okruh.....]	Dif./Nedif.	z krajín EZVO	z kandidátsk ych krajín	z tretích krajín	v zmysle článku 18 ods.1 písm. aa) nariadenia o rozpočtových pravidlách
	[XX.YY.YY.YY]		ÁNO/N IE	ÁNO/N IE	ÁNO/N IE	ÁNO/NIE

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

V mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca: 4	Číslo	
--	-------	--

GR: DEVCO			Rok N ³⁸ 2014	Rok N+1 2015	Rok N+2 2016	Rok N+3 2017	Rok N+4 2018	Rok N+5 2019	Rok N+6 20120	SPOLU
• Operačné rozpočtové prostriedky										
Nástroj rozvojovej spolupráce (19.02, 19.09, 19.10, 21.02, 21.03, 21.04, 21.05, 21.06)	Závazky	(1)	2.606,8 15	2.788,1 25	2.980,0 45	3.182,9 77	3.390,1 85	3.614,7 82	3.846,2 74	22.409,105
	Platby	(2)	411,383	579,190	1.206,2 18	1.765,7 60	2.383,4 91	3.257,6 77	12.805, 385	22.409,105
Rozpočtové prostriedky administratívneho charakteru financované z prostriedkov pre osobitné programy ³⁹										
Číslo rozpočtového riadka 19.0104 01 a 21.010401		(3)	109,885	114,975	120,254	125,723	135,115	136,918	142,726	885,595
Rozpočtové prostriedky SPOLU pre GR DEVCO	Závazky	= 1 + 3	2.716,7 00	2.903,1 00	3.100,3 00	3.308,7 00	3.525,3 00	3.751,7 00	3.989,0 00	23.294,700
	Platby	= 2 + 3	521,268	694,165	1.326,4 72	1.891,4 83	2.518,6 06	3.394,5 95	12.948, 111	23.294,700

• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	(4)	2.606,8 15	2.788,1 25	2.980,0 45	3.182,9 77	3.390,1 85	3.614,7 82	3.846,2 74	22.409,105
	Platby	(5)	411,383	579,190	1.206,2	1.765,7	2.383,4	3.257,6	12.805,	22.409,105

³⁸ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

³⁹ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

					18	60	91	77	385	
• Rozpočtové prostriedky administratívneho charakteru financované z prostriedkov pre osobitné programy SPOLU	(6)	109,885	114,975	120,254	125,723	135,115	136,918	142,726	885,595	
Rozpočtové prostriedky SPOLU pre OKRUH <4> viacročného finančného rámca	Závazky	= 4 + 6	2.716,7 00	2.903,1 00	3.100,3 00	3.308,7 00	3.525,3 00	3.751,7 00	3.989,0 00	23 294,700
	Platby	= 5 + 6	521,268	694,165	1.326,4 72	1.891,4 83	2.518,6 06	3.394,5 95	12.948, 111	23.294,700

Okruh viacročného finančného rámca:	5	Administratívne výdavky
--	----------	-------------------------

V mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok N 2014	Rok N+1 2015	Rok N+2 2016	Rok N+3 2017	Rok N+4 2018	Rok N+5 2019	Rok N+6 2020	SPOLU
GR: DEVCO									
• Ľudské zdroje		85,041	84,182	83,329	82,480	82,480	82,480	82,480	582,473
• Ostatné administratívne výdavky		3,909	3,818	3,781	3,755	3,755	3,755	3,755	26,528
SPOLU GR DEVCO	Rozpočtové prostriedky	88,950	88,000	87,110	86,235	86,235	86,235	86,235	609,001

Rozpočtové prostriedky SPOLU pre OKRUH 5 viacročného finančného rámca	(Závazky = Platby spolu)	88,950	88,000	87,110	86,235	86,235	86,235	86,235	609,001
--	-----------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

V mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok N 2014	Rok N+1 2015	Rok N+2 2016	Rok N+3 2017	Rok N+4 2018	Rok N+5 2019	Rok N+6 2020	SPOLU
Rozpočtové prostriedky SPOLU pre OKRUHY 1 až 5 viacročného finančného rámca	Závazky	2.805,6 50	2.991,1 00	3.187,4 10	3.394,9 35	3.611,5 35	3.837,9 35	4.075,2 35	23.903,701
	Platby	610,218	782,165	1.413,5 82	1.977,7 18	2.604,8 41	3.480,8 30	13.034, 346	23.903,701

3.2.2. Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov, ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke:

Viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uveďte ciele a výstupy			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Rok N+4 až N+7			SPOLU	
	VÝSTUPY										
↓				Náklady	Náklady	Náklady	Náklady	Náklady	Náklady	Celkové náklady	
Geografické programy ⁴⁰ ...											
Medzisúččet			1 631,732	1 743,689	1 862,134	1 987,305	2 117,402	2 253,384	2 395,938	13 991,50	
Tematický program zameraný na celosvetové verejné statky a problémy											
Medzisúččet			735,099	785,536	838,895	895,285	953,894	1 015,154	1 079,375	6 303,20	
Tematický program zameraný na organizácie občianskej spoločnosti a miestne orgány											
Medzisúččet			233,246	249,250	266,181	284,073	302,670	322,108	342,485	2 000,00	
Celoafriický program											
Medzisúččet			116,623	124,625	133,090	142,037	150,335	161,054	171,242	1 000,00	
NÁKLADY SPOLU			2 716,700	2 903,100	3 100,300	3 308,700	3 525,300	3 751,700	3 989,000	23 294.,70	

3.2.3. Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.3.1. Zhrnutie

- ☐ Návrh/iniciatíva nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke:

V mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N ⁴¹ 2014	Rok N+1 2015	Rok N+2 2016	Rok N+3 2107	Rok N+4 2018	Rok N+5 2019	Rok N+6 2020	SPOLU
--	--------------------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-------

OKRUH 5 viacročného finančného rámca								
Ludské zdroje	85,041	84,182	83,329	82,480	82,480	82,480	82,480	582,473
Ostatné administratívne výdavky	3,909	3,818	3,781	3,755	3,755	3,755	3,755	26,528
Medzisúčet pre OKRUH 5 viacročného finančného rámca	88,950	88,000	87,110	86,235	86,235	86,235	86,235	609,001

Mimo OKRUHU 5⁴² viacročného finančného rámca								
Ludské zdroje	97,417	101,668	106,059	110,589	115,154	119,788	124,527	775,203
Ostatné administratívne výdavky	12,467	13,307	14,195	15,134	19,961	17,129	18,199	110,392
Medzisúčet mimo OKRUHU 5 viacročného finančného rámca	109,885	114,975	120,254	125,723	135,115	136,918	142,726	885,595

SPOLU	198,835	202,976	207,364	211,958	221,350	223,152	228,961	1.494,59 6
--------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-----------------------

⁴¹ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

⁴² Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.2. Odhadované požiadavky na ľudské zdroje

- ☐ Návrh/iniciatíva nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh/iniciatíva vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke:

Odhady sa zaokrúhľujú na celé čísla (alebo najviac na jedno desatinné miesto)

	Rok N	Rok N+1	RokN+2	RokN+3	Rok N+4 2018	Rok N+5 2019	Rok N+6 2020
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)							
XX 01 01 01 (sídlo a zastúpenia Komisie)	357,2	353,6	350,1	346,6	346,6	346,6	346,6
XX 01 01 02 (delegácie)	157,8	156,2	154,6	153,0	153,0	153,0	153,0
XX 01 05 01 (nepriamy výskum)							
10 01 05 01 (priamy výskum)							
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času: FTE) ⁴³							
XX 01 02 01 (ZZ, PADZ, VNE, z celkového finančného krytia)	24,1	23,9	23,6	23,4	23,4	23,4	23,4
XX 01 02 02 (ZZ, PADZ, PED, MZ a VNE v delegáciách)							
XX 01 04 yy ⁴⁴	- v sídle ⁴⁵	146,3	143,5	140,6	137,9	135,2	129,9
	- v delegáciách	985,7	1 032,7	1 081,2	1 131,2	1 181,7	1 285,3
XX 01 05 02 (ZZ, PADZ, VNE – nepriamy výskum)							
10 01 05 02 (ZZ, PADZ, VNE – priamy výskum)							
Iné rozpočtové riadky (uved'te)							
SPOLU	1.671,1	1.709,8	1.750,1	1.792,1	1.839,8	1.888,4	1.938,1

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie opatrenia a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené

⁴³ ZZ = zmluvný zamestnanec; PADZ = pracovníci agentúr dočasného zamestnávania; PED = pomocný expert v delegácii; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert.

⁴⁴ Pod stropom pre externých zamestnancov z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

⁴⁵ Najmä pre štrukturálne fondy, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky fond pre rybné hospodárstvo (EFRH).

zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	
Externí zamestnanci	

3.2.4. Súlad s viacročným finančným rámcom na obdobie rokov 2014 až 2020

- ☒ Návrh/iniciatíva je v súlade s viacročným finančným rámcom na obdobie rokov 2014 až 2020.
- ☐ Návrh/iniciatíva vyžaduje zmenu v plánovaní príslušného okruhu vo viacročnom finančnom rámci.

Vysvetlite požadovanú zmenu v plánovaní a uveďte príslušné rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

- ☐ Návrh/iniciatíva vyžaduje, aby sa použil nástroj flexibility alebo aby sa uskutočnilo preskúmanie viacročného finančného rámca ⁴⁶.

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

3.2.5. Účasť tretích strán na financovaní

- ☒ Návrh/iniciatíva nebude zahŕňať spolufinancovanie tretími stranami.
- ☐ Návrh/iniciatíva bude zahŕňať spolufinancovanie tretími stranami, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	...vložte toľko rokov, koľko treba na preukázanie trvania vplyvu (pozri bod 1.6)			Spolu
<i>Uveďte spolufinancujúci subjekt</i>								
Spolufinancované prostriedky SPOLU								

⁴⁶ Pozri body 19 a 24 medziinštitucionálnej dohody.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☒ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☐ Návrh/iniciatíva má finančný vplyv, ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke:
 - ☐ vplyv na vlastné zdroje,
 - ☐ vplyv na rôzne príjmy.

V mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov:	riadok	Rozpočtové prostriedky k dispozícii na uplatňovanie existujúceho rozpočtu	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁴⁷						
			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	...uved'te potrebný počet stĺpcov pre všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)		
Článok									

V prípade rôznych pripísaných príjmov uved'te príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

Uved'te spôsob výpočtu vplyvu na príjmy.

--

⁴⁷

Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 25 % nákladov na výber.